Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети ва Министрлар Советининг органи

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИҚА БОШЛАГАН • 17 июнь 1973 йил, якшанба ◆ № 141 (15.615). ◆ Баҳоси 2 тийин.

КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ ВА СССР МИНИСТРЛАР СОВЕТИДА

КПСС Марказий Комитетининг Сиёсий бюроси ва СССР Министрлар Совети КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзоси, СССР Министрлар Совети Раиси А. Н. Косигин бошчилигидаги Совет Иттифоқи делегациясининг Ўзаро Иқтисодий Ёрдам Кенгашининг 1973 йил 5-8 июнда Прагада бўлиб ўтган XXVII сессияси якунлари тўғрисидаги ҳисоботини қараб чиқдилар.

КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Совети социалистик иқтисодий интеграция комплекс программасини амалга ошириш соҳасида эришилган муваффақиятлар қардош коммунистик ва ишчи партияларнинг социализм ва коммунизм қурилишида Ўзаро Иқтисодий Ёрдам Кенгашига аъзо бўлган мамлакатларнинг куч-ғайратларини янада маҳкам бирлаштиришга қаратилган йўли тўғри эканлигини тўла тасдиқлайди, деб таъкидладилар.

КПСС Марказий Комитетининг Сиёсий бюроси ва СССР Министрлар Совети социалистик иқтисодий интеграцияни ривожлантириш ва кучайтириш жаҳон социализми позицияларини ва социалистик ҳамдўстлик мамлакатлари жипслигини янада мустаҳкамлаш учун муҳим сиёсий аҳамиятга эга бўлади, деб ҳисоблайдилар.

КПСС Марказий Комитети ва Совет ҳукумати КПСС XXIV съездининг, шунингдек, КПСС Марказий Комитети 1973 йил апрель Пленумининг қарорларига мувофиқ, қардош социалистик мамлакатлар билан ҳар томонлама алоқаларни мустаҳкамлаш ва кенгайтириш учун бундан буён ҳам барча зарур чораларни кўрадилар. Ўзаро Иқтисодий Ёрдам Кенгашида аъзо бўлган мамлакатлар билан иқтисодий ҳамкорликни такомиллаштириш, унинг планли тарзда олиб борилишини кучайтириш, социалистик иқтисодий интеграция имкониятларидан тўла-тўкис фойдаланиш ҳозирги босқичда алоҳида аҳамият касб этади.

КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Совети СССР делегациясининг сессиядаги фаолиятини маъқулладилар ва тегишли органларга Ўзаро Иқтисодий Ёрдам Кенгаши XXVII сессиясининг қарорларини сўзсиз бажаришни таъминлайдиган тадбирларни ишлаб чиқиб, амалга оширишни топширдилар.

ҲАММА—САЙЛОВГА!

Кўп миллатли улуғ Советлар диёрида бугун яна байрам. Социалистик жамиятнинг ҳақиқий хўжайини бўлган ижодкор совет кишилари коммунистик меҳнатда тобланган, катта обрў ва эътибор қозонган халқимизнинг асл фарзандларини маҳаллий Советлар депутатлигига сайлаш учун сайлов участкаларига келадилар. Улар ўз хоҳиш-иродаларини ифодалаб, қалблари буюрганини адо этиб, ҳокимият органларига ўз вакилларини сайлайдилар. Дунёда тинчлик—омонлик бўлиши учун, она-Ватанимизнинг янада гуллаб-яшнаши, халқ бахт-саодати учун овоз берадилар.

Бу йилги сайловлар ажойиб кунларда — халқимизнинг меҳнат ғайрати ва сиёсий активлиги ниҳоятда юксалган, КПСС XXIV съездининг тарихий қарорлари, тўққизинчи беш йилликнинг улуғвор программасини амалга ошириш учун умумхалқ мусобақаси авж олган бир пайтда ўтмоқда.

Маҳаллий Советларга сайловларни республикамиз меҳнаткашлари халқ хўжалигини ривожлантириш, фан ва маданиятни тараққий эттиришда улкан муваффақиятларни қўлга киритган ҳолда кутиб олдилар. Сайловдан-сайловгача ўтган икки йил мобайнида ўлкамиз харитасида ҳам катта ўзгаришлар рўй берди. 18 та янги шаҳар, 10 та қишлоқ райони, 2 та шаҳар посёлкаси ва 15 та қишлоқ пайдо бўлди. Советобод, Ширин, Ғиждувон, Ғаллаорол, Жума, Шеробод, Жарқўрғон, Косонсой ва бошқа шаҳарлар ана шулар жумласидандир. Иккита йирик гидротехника иншооти — Қарши магистрал каналининг тармоғи — Ульянов канали, Кармана гидроузели қуриб битказилди. Бу ишларни амалга оширишда маҳаллий Советларнинг ижроия комитетлари, доимий комиссиялар, улар атрофига уюшган депутатларнинг ҳиссаси катта.

Ваколатли органлар — Советларнинг кучи унинг оммавийлигида, халқ билан ҳамнафаслигида, халқ иродасини ифодалашидадир. Советлар орқали минг-минглаб меҳнаткашлар давлат ишларини бошқаришга жалб этилади. Шу боисдан ҳам Коммунистик партия социалистик демократияни янада ривожлантириш, халқ ҳокимияти органларининг хўжалик ва маданий қурилишдаги роли ва аҳамиятини кўтариш тўғрисида ҳамиша ғамхўрлик қилмоқда. Давлат ва жамоат ишларини бошқаришда меҳнаткашлар иштирокини кенгайтиришга алоҳида аҳамият берилаяпти. Район, шаҳар, қишлоқ ва поселка Советларининг ҳуқуқлари кенгайтирилганлиги, СССРда меҳнаткашлар депутатлари Советлари депутатларининг статуси тўғрисида Қонун қабул қилинганлиги бунинг ёрқин далилидир.

— Депутат бўлиш юксак шараф ва катта масъулиятдир, — дейилади меҳнаткашлар депутатлари Советлари депутатларининг статуси тўғрисидаги Қонунда.—Халқ депутатлар зиммасига муҳим давлат ва жамоат вазифаларини юклайди. Депутатларнинг бурчи — бутун куч ва билимларини коммунизм қурилиши ишига сарфлашдан, ишчилар синфи билан колхозчи деҳқонлар иттифоқини, СССР халқларининг дўстлиги ва қардошлигини янада мустаҳкамлашга, меҳнаткашлар фаровонлиги ва маданиятини муттасил оширишга, социалистик Ватан қудратини кучайтиришга ҳар томонлама кўмаклашишдан иборат.

Ҳар галги сайловларда Советларга янги-янги кучлар келиб қўшилади. Улар Советларда давлатни бошқариш мактабини, чиниқиш камол топиш мактабини ўтадилар. Бизда меҳнаткашлар ўз давлатлари ишидан тўла манфаатдор. Шунинг учун Ватанга ва халққа садоқат билан хизмат қила оладиган кишиларни ҳокимият органларига сайлайди. Бундай фахрли, масъулиятли ишни бажаришга ҳар томонлама муносиб ва қодир кишилар танланади. Бугун республикамиз меҳнаткашлари область, шаҳар, район, қишлоқ, поселка ва овул Советларига 86441 киши учун—депутатликка номзодлар учун овоз берадилар. Улар орасида саноат ва қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришининг илғорлари, беш йиллик топшириқларини муддатидан олдин бажариш учун қизиб кетган социалистик мусобақа пешқадамлари, фан ва маданият арбоблари, партия ва совет ходимлари — турли касб эгалари бор. Депутатликка кўрсатилган номзодларнинг учдан икки қисми ишчи ва колхозчилар, 47 процентга яқини хотин-қизлар, ярмидан кўпроғи партиясизлар, 40 процентдан зиёдроғи мазкур Советларга биринчи бор сайланаётган кишилардир. Улар сайловчиларнинг юксак ишончини оқлай оладиган, халқ томонидан депутат олдига қўйиладиган барча талабларга жавоб берадиган кишилардир.

Сайлов олди йиғилишлари, депутатликка номзодлар билан учрашувлар шуни яққол кўрсатдики, халқимиз партия ва ҳукуматимизнинг ташқи ва ички сиёсатини тўла ва якдил маъқулламоқда, КПСС XXIV съездининг чуқур илмий асосланган беш йиллик планларини амалга ошириш соҳасида кўраётган барча тадбирларини тўла қўллаб-қувватлаётир.

КПСС Марказий Комитетининг 1973 йил апрель Пленуми қарорлари кенг омманинг меҳнат ғайрати ва сиёсий активлигини янада ошириб юборди. Ўртоқ Л. И. Брежневнинг Польша Халқ Республикасига, Германия Демократик Республикасига ва Германия Федератив Республикасига қилган самарали визитлари ҳаммани қувонтиряпти. Совет кишилари КПСС Марказий Комитети Бош секретари Л. И. Брежневнинг Америка Қўшма Штатларига визити ҳам планетамизда халқаро кескинликни юмшатишга, тинчлик иши тантана қилишига ҳисса бўлиб қўшилади, деб ишонадилар. Буларнинг ҳаммаси КПСС XXIV съезди илгари сурган Тинчлик программаси муваффақиятли амалга оширилаётганлигини кўрсатувчи ёрқин далилдир.

Олдимизда улуғвор вазифалар турибди. Бу вазифаларни ҳал этишда давлат ишларини бошқариш учун ваколат олаётган Советларнинг янги состави муҳим роль ўйнайди. Меҳнаткашларни коммунистик қурилиш планларини амалга оширишга сафарбар этади.

Республикамиз меҳнаткашлари маҳаллий Советларга ўтказиладиган бу галги сайловларда ҳам зўр активлик ва уюшқоқлик билан қатнашиб, ўз гражданлик бурчларини шараф билан адо этадилар, коммунистлар ва партиясизлар бузилмас блокининг номзодлари учун якдиллик билан овоз берадилар. Коммунистик партиянинг ташқи сиёсатини, социалистик экономика, фан ва маданиятни ривожлантириш, халқ фаровонлигини янада ошириш соҳасидаги сиёсатини қўллаб-қувватлаётганликларини изҳор этадилар. Коммунистик партия ишига, коммунизм ишига, она-Ватанга садоқатларини яна бир бор намойиш қиладилар.

ҲАММА—САЙЛОВГА!

«СОВЕТЛАР... ДАВЛАТ ҲОКИМИЯТИ ОРГАНЛАРИ, ТЎЛА ҲУҚУҚЛИ ҲАЛ ҚИЛУВЧИ ОРГАНЛАРДИР».

В. Ульянов (Ленин)

Бугун — маҳаллий Советларга сайловлар куни. Халқимиз коммунистлар билан партиясизлар бузилмас блоки номзодлари учун овоз берадилар. Суратда тасвирланган бу ёшлар биринчи марта депутатликка номзодларни сайлайдилар.

И. Глауберзон фотоси.

Н. В. ПОДГОРНИЙ МАЛАЙЗИЯ ПАРЛАМЕНТ АЪЗОЛАРИНИ ҚАБУЛ ҚИЛДИ

СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Н. В. Подгорний сенат раиси Тан Сри Умар Йок Лин Онг бошчилигида СССР Олий Советининг таклифига биноан Москвада меҳмон бўлиб турган Малайзия парламенти делегациясини 15 июнда Кремлда қабул қилди.

Дўстона вазиятда ўтган суҳбат чоғида Совет—Малайзия икки томонлама муносабатлари масалалари, шунингдек ҳар икки томонни қизиқтирувчи баъзи бир актуал халқаро проблемалар кўриб чиқилди.

Суҳбатда СССР Олий Совети палаталарининг раислари Ё. С. Насриддинова билан А. П. Шитиков, СССР Олий Совети Президиумининг секретари М. П. Георгадзе, СССР Олий Советининг депутати А. П. Кешоков, СССР Олий Совети Президиуми халқаро алоқалар бўлимининг мудири В. Г. Висотин, шунингдек Малайзиянинг Совет Иттифоқидаги элчиси Тенгку Нги Муҳаммад иштирок этдилар. (ТАСС).

А. Н. КОСИГИН ҲУЗУРИДА СУҲБАТ

СССР Министрлар Советининг Раиси А. Н. Косигин 15 июнда Кремлда Югославия Социалистик Федератив Республикаси Иттифоқ ижроия вечаси раисининг ўринбосари Я. Сиротковични қабул қилди. Я. Сиротковnatural иқтисодий ҳамкорлик юзасидан Совет — Югославия ҳукуматлараро комитетининг навбатдаги мажлиси муносабати билан Москвада меҳмон бўлиб турибди.

Қабул чоғида Я. Сиротковович билан бирга Югославия Социалистик Федератив Республикаси Иттифоқ ижроия вечасининг аъзоси М. Бировлев ва Югославия Социалистик Федератив Республикасининг СССРдаги элчиси М. Пешич ҳозир бўлди.

А. Н. Косигин билан Я. Сиротқович самимий, дўстона суҳбат чоғида Совет — Югославия ҳукуматлараро комитетининг натижаларидан мамнун эканликларини изҳор қилдилар ва ҳар икки мамлакат ўртасидаги иқтисодий алоқаларни ривожлантириш масалалари юзасидан фикрлашиб олдилар.

Суҳбатда СССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари В. Н. Новиков иштирок этди.

ЎРТОҚ Л. И. БРЕЖНЕВ АҚШГА ЖЎНАБ КЕТДИ

КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг аъзоси Л. И. Брежнев АҚШ Президенти Р. Никсоннинг таклифига биноан 16 июнда расмий визит билан Москвадан Америка Қўшма Штатларига жўнаб кетди.

Ўртоқ Л. И. Брежневнинг АҚШга қиладиган сафарида КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР ташқи ишлар министри А. А. Громико, Ташқи савдо министри Н. С. Патоличев, граждан авиацияси министри Б. П. Бугаев, КПСС Марказий Комитети Бош секретарининг ёрдамчилари Г. Э. Цуканов, А. М. Александров, ТАССнинг бош директори Л. И. Замятин унга ҳамроҳлик қиладилар.

Совет Иттифоқи давлат байроқлари билан безатилган Внуково аэродромида ўртоқ Л. И. Брежневни Ю. В. Андропов, А. А. Гречко, В. В. Гришин, А. П. Кириленко, А. Н. Косигин, Ф. Д. Кулаков, К. Т. Мазуров, А. Я. Пельше, Н. В. Подгорний, Д. С. Полянский, М. А. Суслов, А. Н. Шелепин, П. Н. Демичев, Б. Н. Пономарев, М. С. Соломенцев, Д. Ф. Устинов, В. И. Долгих, И. В. Капитонов, К. Ф. Катушев ўртоқлар, СССР Олий Совети Президиуми Раисининг ўринбосари К. Ф. Ильяшенко, КПСС Марказий Комитетининг аъзолари П. А. Абрасимов, В. В. Кузнецов, Г. С. Павлов, Н. М. Пегов, К. В. Русаков, К. У. Черненко, Н. А. Щелоков, КПСС Марказий Комитети аъзолигига кандидатлар М. П. Георгадзе, С. К. Цвигун, КПСС Марказий ревизия комиссиясининг аъзолари Е. И. Кусков, Г. К. Цинев, КПСС Марказий Комитети Бош секретарининг ёрдамчилари А. И. Блатов, В. А. Голиков кузатиб қолдилар.

Кузатиб қолувчилар орасида АҚШнинг Совет Иттифоқидаги муваққат ишлар вакили А. Дабс ҳам бор эди. (ТАСС).

САМОЛЁТ БОРТИДАН ТЕЛЕГРАММАЛАР

КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари Л. И. Брежнев Америка Қўшма Штатларига расмий визит билан йўлга чиқиб, Швеция ва Норвегия территорияси устидан учиб ўтар экан, самолёт бортидан Швеция бош министрига ва Норвегия бош министрига табрик телеграммалари йўллади.

Л. И. Брежнев Швеция бош министри У. Пальмега телеграммасида Швеция ҳукуматига, халқига салом, фароғат ва равнақ топишни истаб изҳор қилган тилакларини йўллади.

Л. И. Брежнев ҳар иккала мамлакатимиз ўртасидаги яхши қўшничилик ва ўзаро фойдали ҳамкорлик муносабатлари Европада тинчлик, хавфсизлик ва ҳамжиҳатлик муҳитини янада мустаҳкамлашга хизмат қилади, деб ишонч билдирди.

Л. И. Брежнев Норвегия бош министри Л. Корваллга телеграммасида Норвегия ҳукумати ва халқига тинчлик, бахт-саодат ва равнақ топишни изҳор қилган энг яхши истакларини билдирди. (ТАСС).

КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг аъзоси Л. И. Брежнев АҚШ Президенти Р. Никсоннинг таклифига биноан 16 июнда расмий визит билан Москвадан Америка Қўшма Штатларига жўнаб кетди. Суратда: Внуково аэродромида кузатиш пайти.

ТАСС — ЎзТАГ фотоси.

СССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ФАРМОНИ

СССР ОЛИЙ СОВЕТИНИ ЧАҚИРИШ ТЎҒРИСИДА

СССР Олий Совети Президиуми **қарор қилади:**

Саккизинчи чақириқ Совет Социалистик Республикалари Иттифоқи Олий Советининг олтинчи сессияси 1973 йил 17 июлда Москва шаҳрида чақирилсин.

СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Н. ПОДГОРНИЙ.

СССР Олий Совети Президиумининг Секретари М. ГЕОРГАДЗЕ.

Москва, Кремль. 1973 йил, 15 июнь.

«КОСМОС-573» ПАРВОЗДА

1973 йил 15 июнда Совет Иттифоқида Ернинг навбатдаги сунъий йўлдоши «Космос-573» учирилди. Йўлдош ичига ТАСС 1962 йил 16 мартда эълон қилган программага мувофиқ космик фазони тадқиқ қилишни давом эттириш учун мўлжалланган илмий аппаратлар ўрнатилган.

Аппаратлар нормал ишлаб турибди. Координациялаш-ҳисоблаш маркази олинаётган ахборотларни ишлаб чиқмоқда. (ТАСС).

БУТУН КУЧ МАЖБУРИЯТЛАРНИ БАЖАРИШГА ҚАРАТИЛСИН

УЧҚЎПРИК (Фарғона областн,) 16 июнь. (ЎзТАГ). Беш йилликнинг ҳал қилувчи, учинчи йили учун олинган социалистик мажбуриятлар қандай бажарилаяпти, бу мажбуриятларни муваффақиятли бажариш учун қандай тадбирларни кўриш керак? Фарғона область қишлоқ хўжалик ходимларининг партия ва совет активи иштирокида Ленинград районидаги Ҳамза номли совхозда бугун бўлиб ўтган кенгаши ана шу масалани муҳокама қилишга бағишланди. Кенгашда Фарғона область партия комитетининг биринчи секретари Ф. Ш. Шамсиддинов ахборот берди.

Область деҳқонлари ва чорвадорлари беш йилликнинг ҳал қилувчи учинчи йилида олти юз минг тонна пахта, кўп миқдорда гўшт, сут дон ва бошқа қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етиштириш учун мусобақани авж олдирмоқдалар.

Кенгашда КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Ш. Р. Рашидов нутқ сўзлади.

Кенгаш қатнашчилари областнинг барча қишлоқ меҳнаткашларига мурожаат қабул қилиб, уларни ғўза ва бошқа экинларни парвариш қилишни кучайтиришга, жамоат чорва молларини қишловга тайёрлаш юзасидан кечиктириб бўлмайдиган тадбирлар кўришга даъват этдилар.

ХАЛҚ ҲУНАРМАНДЧИЛИГИ САНОАТИ

РИШТОН, (Фарғона областн), 16 июнь. (ЎзТАГ). Бу ерда илгари мавжуд бўлган ҳунармандчилик устахоналари ўрнида барпо этилган сопол буюмлар ишлаб чиқарувчи механизациялаштирилган завод фойдаланишга топширилди. Шундай қилиб, нафис шакли, нақш композицияларининг бойлиги ва гўзаллиги билан ажралиб турадиган машҳур Риштон сопол буюмларини саноат йўли билан ишлаб чиқариш учун асос солинди.

Янги корхона Германия Демократик Республикасидан ва мамлакатимиз заводларидан буерта келтирилган замонавий ускуналар билан таъминланган. Лойиҳадаги қувват ўзлаштирилганидан кейин корхона ҳар йили бир миллионта пиёла, кўзача, лаган ва бошқа сопол буюмлар ишлаб чиқарадиган бўлади.

Янги қурилишда бўлиб ўтган митингда КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Ш. Р. Рашидов нутқ сўзлади. Ш. Р. Рашидов қурувчиларни ва халқ буюмларининг усталарини самимий қутлаб, беш йилликнинг учинчи йили топшириқларини бажаришда уларга янги муваффақиятлар тилади.

САЛОМАТЛИК ПОСБОНЛАРИ, БАЙРАМИНГИЗ МУБОРАК!

Тошкент парклари қушҳаво, кўркам бўлди. Кўмкўк хиёбонлар узра тортилган қирмизи транспарантларда саломатлик посбонлари — врачлар ва медицина ҳамширaлaрига, фельдшерлар ва санитарларга — энг инсонпарвар касб кишиларига 17 июнь якшанба куни нишонланадиган медицина ходимлари куни муносабати билан самимий салом, қутлов сўзлари ёзилган. Корхоналар ва колхозларда халқ сиҳат-саломатлигини янада ривожлантириш борасида эришилган ютуқлар ва келгусида қилинадиган ишлар тўғрисида, Коммунистик партия ва совет ҳукуматининг кундалик катта ғамхўрлиги ҳақида суҳбатлар ўтказилмоқда. Даволаш-профилактика муассасаларида инсон умрини узайтириш учун курашга муносиб ҳисса қўшаётган энг яхши медиклар муборакбод қилинмоқда.

15 июнь куни Тошкентдаги «Баҳор» концерт залида бўлиб ўтган тантанали йиғилиш шифокорлар байрамига бағишланди.

Ўзбекистон ССР Соғлиқни сақлаш министри, профессор Қ. С. Зоиров медицина ходимлари куни тўғрисида доклад қилди.

Байрам шарафига Ўзбекистоннинг 200 дан ошиқ илғор медиклари «Соғлиқни сақлаш аълочиси» значоги билан мукофотланганлиги тўғрисида СССР Соғлиқни сақлаш министрлигининг буйруғи йиғилишда ўқиб эшиттирилди.

(ЎзТАГ).

ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИДАН

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми ва Министрлар Совети чуқур қайғу билан маълум қиладиларки, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг аъзоси, Ўзбекистон ССР Олий Советининг депутати, Ўзбекистон ССР тайёрлаш министри Малик Абдураззоқович **Абдураззоқов** 1973 йил 15 июнда бахтсиз тасодиф оқибатида вафот этди.

ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ | **ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИ** | **ЎЗБЕКИСТОН ССР МИНИСТРЛАР СОВЕТИ.**

БУГУН—МАҲАЛЛИЙ СОВЕТЛАРГА САЙЛОВЛАР КУНИ

ЧИНАКАМ ХАЛҚ ҲОКИМИЯТИ ОРГАНЛАРИ

Халқнинг жуда кенг ташкилоти ва халқ бирлигининг тимсоли бўлган Советларнинг роли коммунистик қурилиш жараёнида ошиб боради. Советлар давлат ва жамоат ташкилоти белгиларини ўзида мужассамлаштириб, тобора кўпроқ жамоат ташкилотлари сифатида майдонга чиқа боради ва уларнинг фаолиятида омма кенг кўламда ва бевосита иштирок этади.

(СОВЕТ ИТТИФОҚИ КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИНИНГ ПРОГРАММАСИДАН).

УМУМХАЛҚ БАЙРАМИ

БУГУН — халқ байрами, Совет демократияси байрами. Халқ ҳокимияти органлари — область, шаҳар, район, посёлка, қишлоқ ва овул Советларига сайловлар куни. Бугун республикамиз меҳнаткашлари ўз хоҳиш ва иродаларини ифодалаб, ҳокимият органларига вакилларини сайлайдилар.

Республикамиз меҳнаткашлари маҳаллий Советлар сайловларига Коммунистик партия ва унинг ленинчи Марказий Комитети атрофига янада жипслашган, тўққизинчи беш йилликнинг ҳал қилувчи — учинчи йили топшириқларини муддатидан илгари бажаришга қаратилган юксак сиёсий ва меҳнат кўтаринкилиги ғоят ошган ҳолда келдилар.

КПСС Марказий Комитети апрель Пленумининг илҳомбахш қарорлари, ўртоқ Л. И. Брежневнинг Польша Халқ Республикаси, Германия Демократик Республикасига ва Германия Федератив Республикасига қилган визитининг якунлари сайловчиларнинг диққат эътиборида бўлди. Меҳнаткашлар ўзларининг сайловолди йиғилишларида Коммунистик партиянинг ички ва ташқи сиёсатини якдиллик билан маъқулладилар.

Мамлакатимизда коммунизм моддий-техника базасини қуриш йўлида олиб борилаётган муҳим проблемалар қаторида социалистик демократияни ҳар томонлама ривожлантириш, Советларнинг ролини ошириш, уни мустаҳкамлаш ҳам муҳим проблема эканлигини партия XXIV съезди алоҳида таъкидлади.

Советлар бугун — мамлакатимиз аҳолисининг ҳаммаси томонидан сайланадиган энг ваколатли органдир, меҳнаткашлар Советлар орқали мамлакатимизнинг моддий ва маънавий бойлигини, хўжалик ва социал-маданий қурилишнинг ҳамма процессларини бошқаради, халқимиз Советлар орқали давлатнинг бошқа органлари устидан контроллик қилади.

Шунинг учун Коммунистик партия ва унинг Марказий Комитети меҳнаткашлар депутатлари Советлари ишини яхшилашга, совет демократиясини мустаҳкамлашга катта эътибор бериб келмоқда.

ПАРТИЯ XXIV съезди Советлар ўз функциясини тўла амалга оширишни, экономика ва маданиятнинг юксалишига, халқ фаровонлигини кўтаришга кўпроқ таъсир кўрсатиши, аҳолига социал ва маиший хизмат кўрсатиш, жамоат тартибини сақлаш ишлари билан яхшироқ шуғулланиши зарурлигини кўрсатиб ўтди.

Съезд қарорларида депутатлар статусини белгилаш, уларнинг ҳуқуқ ва вазифаларини, шунингдек, депутатга нисбатан мансабдор шахсларнинг бурчларини амалга ошириб, СССР Олий Совети депутатлар статуси тўғрисида Қонун қабул қилди.

Давлатни бошқаришда асосий ўринни Советлар эгалласа, ҳар бир Советда асосий ўринни депутатлар эгаллайди. Чунки, Советлар ҳуқуқ доирасига кирадиган ҳамма масалаларни депутатлар йиғилиб бирга ҳал қиладилар. Депутатлар активлигини ошириш, улар фаолиятини яхшилаш — Советлар ишини яхшилаш демакдир.

Бу катта ғамхўрликка жавобан Ўзбекистон ССР меҳнаткашлар депутатларининг Советлари, уларнинг ижроия комитетлари, доимий комиссиялари ва депутатлари ўз фаолиятларини моддий ишлаб чиқариш проблемаларига, ер ва меҳнат ресурсларидан самарали фойдаланишга, социалистик қонунчилик ҳамда колхоз демократиясига оғишмай риоя қилишга, аҳолига кенг хизмат қилиш ишларини яхшилашга қаратди.

Республикамиз маҳаллий Советлари ҳар бир корхона, колхоз, совхоз томонидан ишлаб чиқариш планлари ва социалистик мажбуриятларнинг сўзсиз бажарилиши устидан контроллик қилдилар, маҳаллий саноатни ривожлантириш, халқ маорифи, медицина, болалар муассасалари, маданий-маиший хизмат корхоналари шохобчаларини кенгайтириш, ободончилик ишлари, жамоат тартибини сақлаш масалаларига катта эътибор бердилар. Натижа яхши бўлди. Ўтган йили коммунистик мўл-кўлчилик Умумиттифоқ дастурхонига жуда катта ҳисса қўшилди. Саноат маҳсулотлари ишлаб чиқариш меҳнат унумдорлигини ошириш топшириқлари халқ хўжалигининг барча тармоқлари бўйича анча ошириб бажарилди. Қишлоқ хўжалигида, маданий қурилиш, савдо ва маиший хизмат соҳаларида ҳам катта ютуқлар қўлга киритилди. Тўққизинчи беш йилликнинг ҳал қилувчи—учинчи йили планларини муддатидан олдин бажаришга қаратилган социалистик мусобақа кундан-кун қизғин тус олмоқда.

Октябрь Социалистик революциясининг ғалабаси натижасида вужудга келган меҳнаткашлар депутатларининг Советлари қуйидан тортиб то юқоригача ишчи-деҳқонлар ҳокимияти, ўз составн, фаолияти, мақсад ва вазифалари, иш услуби ва формалари жиҳатидан чинакам халқ ҳокимиятидир. Меҳнаткашлар ишчан, обрўли, актив кишиларни Советларга депутат қилиб сайлайдилар.

Ўзбекистон ССР меҳнаткашлар депутатлари маҳаллий Советларининг депутатлари орасида турли касб эгалларини учратиш мумкин. Улар орасида саноат, транспорт, қурилиш, алоқа ходимлари, пахтакор, шоликор, ғаллакорлар, чорвадорлар, инженер, агроном, зоотехниклар, маиший хизмат ходимлари, олимлар, студентлар бор.

Меҳнаткашлар депутатларининг маҳаллий Советлари ўз территорияларида тўла ҳуқуқли ҳокимият органларидир. Улар хўжаликнинг ҳамма соҳаларига тўла раҳбарлик қилишни таъминлаш мақсадида депутатлар составидан хўжаликнинг тегишли соҳалари бўйича доимий комиссиялар тузадилар. Ўтган йили Советларнинг 10676 доимий комиссияларида 69308 депутат ва улар атрофига бирлашган 40 мингдан ортиқ жамоатчи активлар унумли иш олиб бориб, 25 мингдан ортиқ масалани ўрганиб, тегишли совет сессияларига ва ижроия комитет мажлисларига киритдилар ва ижобий ҳал қилдилар. Бу рақамлар шуни кўрсатадики, меҳнаткашлар депутатлари маҳаллий Советлари — халқ ҳокимиятини мужассамлантирувчи органларгина эмас, балки улар мамлакат ҳаётининг турли-туман томонларига бевосита раҳбарлик қилувчи, халқ эҳтиёжларига чуқур эътибор бериб ишловчи органдир.

УЛУҒ доҳий В. И. Ленининг гражданлар мамлакатни бошқаришда ёппасига иштирок этишлари зарур, деган кўрсатмасига амал қилаётган партиямиз социалистик демократияни ривожлантириш ва Советлар ишига кўпроқ меҳнаткашлар оммасини жалб этишга тинмай ғамхўрлик қилмоқда. Масалан, республикамиз маҳаллий Советларига 1953 йили 45038 депутат сайланган бўлса, 1971 йили 83285 депутат сайланди. Бугун эса республикамиз меҳнаткашлари область, шаҳар, район, посёлка, қишлоқ ва овул Советларига 86441 кишидан иборат номзодлар учун овоз берадилар. Депутатликка кандидатларнинг 46 процентини хотин-қизлар, 54,7 процентини партиясизлар, 66,89 процентини ишчи ва колхозчилар ва 31,34 процентини ёшлар ташкил қилади.

Халқ номзодлари меҳнатда чиниққан, бутун куч-ғайратини халқ бахт-саодати учун сарфлайдиган, серғайрат, обрўли кишилардир. Улар халқ ишончи депутат зиммасига жуда катта масъулият юклашини, бу ишончни оқлашдан кўра олижаноб иш йўқлигини тушунадилар.

Сайлов олди кампанияси даврида меҳнаткашлар маҳаллий Советлар депутатлигига кўрсатилган номзодлар билан учрашдилар, уларнинг ҳаёти ва фаолияти билан танишдилар, уларга Советлар ишини яхшилашга, ишлаб чиқаришни ривожлантиришга, маданий-маиший хизматни яхшилашга оид кўпгина наказлар бердилар.

Сайловчиларнинг ўз номзодлари билан учрашувлари ғоят активлик, ишчанлик вазиятида ўтгани, бўлажак депутатларга берилган наказларнинг социал-иқтисодий моҳияти катталиги — Советларнинг ижтимоий тараққиётимиздаги ролига катта баҳо берилаётганини, кундан-кунга улар обрўси ошиб бораётганини кўрсатади.

Халқ моддий фаровонлиги ва маданий даражасини бутун чоралар билан ошириш партиямизнинг, бинобарин, Совет ҳукуматининг олий мақсадидир. Республикамиз меҳнаткашлари тинчлик учун, қон-қардошлик учун, жамиятимизнинг равнақи учун, она-Ватанимизнинг гуллаб яшнаши учун овоз берадилар.

Советларга бўлиб ўтган олдинги сайловлар каби меҳнаткашлар депутатлари маҳаллий Советларига бўлаётган бугунги сайловлар ҳам партия ва халқ бирлигининг буюк намойиши, Совет демократиясининг байрамидир.

Ҳ. ПУЛАТОВА,
Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Секретари.

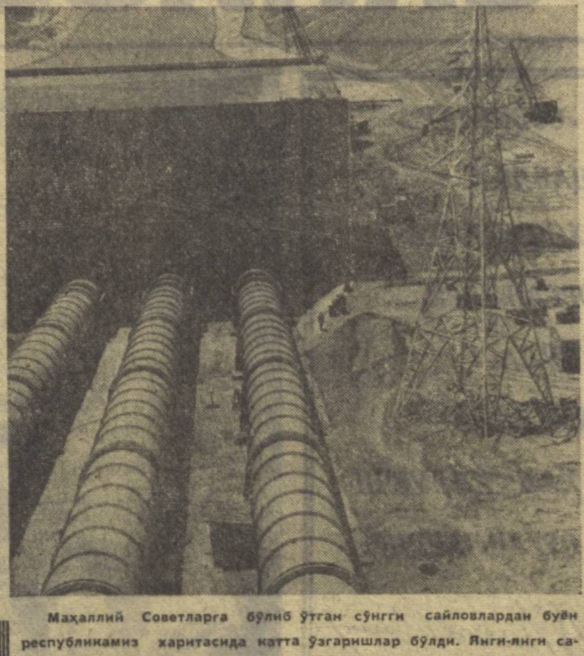

Маҳаллий Советларга бўлиб ўтган сўнгги сайловлардан буён республикамиз харитасида катта ўзгаришлар бўлди. Янги-янги саноат корхоналари қурилиб ишга туширилди, янги-янги шаҳар ва қишлоқлар бунёд этилди. Суратда: яқинда ишга туширилган Қарши магистрал каналининг насос станцияси. Ана шу насос станцияси орқали Амударё суви Қарши даштига оқа бошлади.

И. Чернов фотоси.

НАКАЗЛАРИМИЗ

Урганч ёғ заводи слесари, коммунистик меҳнат зарбдори Оллониёз ТУРУМОВ:

— Хоразм область ва Урганч шаҳар Советлари депутатлигига кўрсатилган номзодлар орасида заводимиз коллективининг вакиллари ҳам бор. Булар — коммунистик меҳнат зарбдори Саодат Мадаминова, инженер Ҳожиназар Отажонов, илғор ишчилардан Бибиражаб Бобожонова ва Жумагул Мадаминовалардир. Ишчилар ўз номзодларига хилма-хил наказлар беришди. КПСС XXIV съезди Директиваларида тилга олинган объект — Урганч ёғ-экстракция заводи қурилишини бинокорлик материаллари билан яхшироқ таъминлашга кўмаклашиш, ишчиларнинг дам олиши тўғрисида ғамхўрликни яхшилаш, шаҳар аҳолисига сабзавот етказиб беришни тузук йўлга қўйиш, ирригация тармоқларини тартибга келтириш ва шаҳарни кўкаламзорлаш, аҳолига коммунал-маиший хизматни намунали ташкил қилиш — ана шу наказлар жумласига киради.

Депутатлар — давлат ҳокимияти органларидаги бизнинг вакилимиз. Наказлар эса дилимиздаги айни муддао, етилган ҳаётий масалалардир. Наказларимиз бажарилишига ишонамиз, бу борада халқ хизматкорларига куч-ғайрат, жўшқин фаолият тилаймиз.

Гурлан районидаги «Коммунизм» колхози аъзоси, қаҳрамон она Оқил ХУЖАНИЕЗОВА:

— Барча бахтиёр оналар каби мен ҳам бугун севикли Ватанимиз равнақи ва саодати учун, фарзандларимиз истиқболи учун қувона-қувона овоз бераман. Ўзимиз кўрсатган номзодлар билан учрашиб, уларга дилимиздаги гапларни айтдик.

Колхозимиз экономикаси ривожланган, пахта ва шолидан катта даромад олаётган хўжалик. Янги уй-жой посёлкалари бунёд этилди. Эндиликда типовой боғча-яслилар, ҳаммом, кирхона ва бошқа маиший хизмат кўрсатадиган тармоқлар қуриш учун моддий имконият яратилган. Халқ номзодларига берилган наказларда қурилиш ва ободончилик масалалари алоҳида ўрин олган. Область Совети депутатлигига номзодлар — колхоз раиси Ким Алексей, қурувчилар бригадири Турсунбой Хўжаниёзов талаб ва наказларимизнинг бажарилишига сидқидилдан ҳаракат қиладилар, деган умиддамиз.

Тулмўйин гидроузели қурилиш бошқармаси бетончиси Қадам РАЖАБОВ:

— Туямўйин сув омбори бунёдкорлари умумхалқ социалистик мусобақасига қўшилиб, тўққизинчи беш йилликнинг учинчи йилида юксак мажбуриятлар олдилар. Объектларда ишлар кун сайин жадаллашяпти. Бригадамиз маҳаллий Советларга сайловлар кунини ярим йиллик топшириқни адо этиш билан кутиб олди. Туямўйиннинг ҳам ўз проблемалари бор. Турли сабабларга кўра, бетон заводини ишга тушириш ва котлованга бетон қўйиш кечикмоқда. Уй-жойлар қурилишини тезлатиш, ҳаммом ва кино-театрни тезроқ фойдаланишга топшириш, сабзавотхона қуриш масаласини ҳал этиш зарур. Бу ишларда биз депутатлардан самарали ёрдам кутамиз. Улар халқ ишончини шараф билан оқлашига ишончимиз комил. Директива объектини ўз вақтида ишга тушириш учун куч-ғайратимизни аямаймиз.

Сайловдан—сайловгача

ЙИЛЛАР МАЗМУНИ

Ўтган сайловдан буён областимиз ҳаётида катта ўзгаришлар рўй берди. Аввало, халқнинг сиёсий онги ўсди, меҳнат активлиги ошди, турмуш даражаси яхшиланди. Ҳар ким ўзига ва бошқаларга талабчанроқ бўлиб қолди. Илғор ва янги нарсаларга кенг йўл очилди. Хўжалик ва маданий қурилишда мисли кўрилмаган ўзгаришлар бўлди.

Икки йилда областда саноат маҳсулоти ишлаб чиқариш 56 миллион сўмга кўпайди. Маҳсулот реализация қилиш икки йиллик плани 126,2 процентга етказиб адо этилди. Маҳаллий Советлар халқ истеъмол товарлари ишлаб чиқаришни кўпайтириш тадбирларини ишлаб чиқдилар. «Коммунар», «Ирмаш», «Электроаппарат», Андижон машинасозлик заводлари, мебель, пойафзал фабрикаларида чиқиндилардан фойдаланиш кенг йўлга қўйилди. Маҳаллий саноатга эътибор кучайтирилди.

Қурилиш ташкилотларининг иши бирмунча яхшиланди. 1972 йилда областда қурилиш-монтаж ишлари 1970 йилдагига нисбатан икки марта кўпайди. Ишлаб чиқариш объектлари қурилиши кенг авж олдирилди. Андижон пойафзал фабрикасининг янги корпуси, Бўз районида дастлабки пахта тозалаш заводи ишга тушди.

Уй-жой қурилиши партия, совет ташкилотларининг диққат марказида турди. Кейинги икки йил ичида уй-жой қурилишига 32 миллион сўм, жумладан, маҳаллий Советлар йўли билан 11,5 миллион сўмлик маблағ сарфланди.

Қишлоқ хўжалигини юксалтиришда сезиларли ютуқларга эришилди. Областимизда чорвачилик рентабеллик тармоққа айланди. Меҳнаткашларга савдо хизмати кўрсатишни ривожлантиришда муайян ютуқлар қўлга киритилди. Аҳолининг моддий фаровонлиги ва меҳнаткашларнинг реал даромадлари ошди. Уларнинг моддий ва маънавий эҳтиёжлари тўлароқ қондириладиган бўлиб қолди.

Область партия, совет ташкилотлари шаҳар ва қишлоқларни ободонлаштириш соҳасида кўп иш қилдилар. Кейинги икки йил ичида область бўйича ободонлаштириш ишларига 4 миллион 411 минг сўмлик маблағ сарфланди. Республика шаҳарлари ўртасида ободончилик ва санитария тозалиги учун бошланган мусобақада энг яхши кўрсаткичларга эришганликлари учун Андижон шаҳрига икки марта Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети ва касаба союзлари республика Советининг кўчма Қизил Байроғи ва биринчи пул мукофоти, Ленинск шаҳрига эса 1972 йилнинг тўртинчи квартали якунлари бўйича кўчма Қизил байроқ ва иккинчи пул мукофоти берилди.

Область посёлка Советлари ўртасида бошланган мусобақада Русское село посёлка Совети илғорликни эгаллади. 1972 йилнинг тўртинчи квартали кўрсаткичлари бўйича область партия комитети, область ижроия комитети ва касаба союзлари область Советининг кўчма Қизил Байроғи шу посёлкага берилди.

Ўтган сайловдан буён 373 километр йўлга асфальт ётқизилди. Областда қинғир-қийшиқ йўлларни тўғрилаш соҳасида катта юриш бошланди. Андижон — Асака йўлини тартибга солиш ниҳоясига етай деб қолди. Андижон—Шаҳрихон йўли қурилди. Шаҳрихонсойнинг Асака қисмига темир-бетон кўприк қурилиб, фойдаланишга топширилди. Бу билан Андижон шаҳрида катта канализация тозалаш иншоотининг биринчи навбати фойдаланишга топширилди. Ҳозиргача бир қатор йирик саноат корхоналари, уй-жой массивлари, ҳаммомлар катта канализацияга уланди.

Аҳолига маиший хизмат кўрсатиш 1970 йилдагига қараганда 1,5 марта ортди. Маиший хизмат уйлари кўпайди. Республикада биринчи бўлиб Андижонда маиший хизмат ходимлари тайёрлайдиган ҳунар-техника билим юрти очилди. Кўпгина болалар боғчалари ва яслилари, соғлиқни сақлаш муассасалари қурилди. Жанубий Оламушук нефть кони посёлкасида 68 ўринли шифохона ишга тушди. Бу ерда икки қаватли даволаш корпуси қад кўтарди. Беморларга қулай шароит яратилди.

Шу нарса қувончлики, сайловдан—сайловгача Андижон областида янги шаҳар — Советобод туғилди. Шунингдек, Жалақудуқ райони ташкил топди. Область ҳаётида яна кўп янгиликлар рўй берди.

Беш йилликнинг учинчи йили ҳам яхши бошланди. Умумхалқ мусобақасига қўшилган областимиз саноатчилари беш ойлик планни муддатидан илгари бажардилар. Пландан ташқари 13,5 миллион сўмлик маҳсулот реализация қилинди. Пиллакорларимиз социалистик мажбуриятларини бажариб, 3500 тонна «кумуш тола» топширдилар. Чорвадорларимиз тухум тайёрлаш йиллик планини ҳозироқ бажариб қўйдилар. Областда гўшт, сут тайёрлаш ярим йиллик плани тўлди.

Бу ютуқларни қўлга киритишда область Совети ва унинг ижроия комитети, район ва шаҳар ижрокомлари, қишлоқ ва посёлка Советлари катта ташкилотчилик ишларини олиб бордилар. Ҳар галги сайловда Советларга янги кучлар келиб қўшилади. 1971 йилда Андижон области бўйича маҳаллий Советларга жами 7321 депутат сайланган эди. Уларга сайловчилар томонидан 7382 та наказ берилган эди. Шундан 6800 таси амалга оширилди. Депутатликка сайланган кишиларнинг кўпчилиги сайловчилар ишончини оқлади.

Андижон область меҳнаткашлари бу галги сайловга ҳам пухта тайёргарлик билан келдилар. Область, шаҳар, район, қишлоқ ва посёлка Советларига бугун сайланадиган 7599 депутат сайлов олди йиғилишларида янги наказлар олдилар. Улар бу наказларни шараф билан бажарадилар, коммунистик қурилишда янада активроқ қатнашадилар.

П. ҚАЮМОВ,
Меҳнаткашлар депутатлари Андижон область Совети ижроия комитетининг раиси.

САЛОМ, ДЕПУТАТ!

Бу кун туриб қуёш билан тенг,
Қуёш чеҳра дўстларга ҳамдам.
Йўл оламан,
кўчаларим кенг...
Кенг йўллардан ташлайман қадам.

Ёз кунлари,
Ёп-ёруғ кунлар,
Узун кунлар қуёш йўлидай.
Таралмоқда дилрабо куйлар,
Куйлар
хушнуд одам кўнглидай.

Бугун куннинг файзи ўзгача
Бугун ёзга бахш этиб ҳуси,
Тилга тушган оддий сўзгача
Куй таралди,
Таралди ҳисим!
Бугун сайлов!
Бераман овоз
Коммунизм депутатига.

Қувончимга тиладим парвоз,
Ва эрк бердим муҳаббатимга!
Номзодим ким!
Ишчи ва деҳқон!
Зиёлигим хизматкор — номзод!
Сайлаганим — чинакам инсон!

Бағри обод,
Юраги обод!
Овоз бердим,
Янги кўприклар
Йўлимизни қилади яқин.
Улар инсон қаддини тиклар,
Умр бўлар янада ёрқин!

Йўл ястанар шаҳарлар аро,
Янги боғлар чирой кўрсатар.
Чўл кўксида оқади дарё,
Дарёдай мўл оқар фурсатлар
Номзодларим — ўз одамларим,
Ўз ёнимда ўтар хизматим.
Зафар тўла чўнг одимларим,
Кўксим тўла халқим ҳурмати!

Депутатим — бошимда соқчи,
Станокда темир йўнади
Колхозимда машҳур ўроқчи,
Меҳнатидан зафар унади.

Шундан туриб қуёш билан тенг
Қуёш чеҳра дўстларга ҳамдам
Йўл оламан,
кўчаларим кенг,
Кенг йўллардан ташлайман қадам.

Партиямга — аввал овозим,
У меҳрибон, ўз депутатим.
Ўша билан юксак парвозим,
Ўша билан тоғдай тик қаддим!

Тантанага улан тантана
Бугун овоз беради халқим.
Қўшиқ янграр, ўлан тантана
Қўшиқ бўлиб таралар қалбим!

Ишончим бор,
Эътиқодим бут,
Халқ йўлида этай чин хизмат.
Шарафингни, номзод, баланд тут,
Салом сенга янги депутат!

С. ФАЙЗУЛЛАЕВ.

ЯШАРГАН ҚИШЛОҚ

Лаған каналининг номини ҳурматли газетхонлар эҳтимол эшитгандирлар. Бу ҳаёт қон томирининг тарихи ўзбек халқининг фахри, ажойиб жамоат арбоблари Усмон Юсупов ва Йўлдош Охунбобоев ўртоқларнинг номлари билан чамбарчас боғлиқ. Бу канал қурилаётган пайтда мен ёш бола эдим. Шу вақтдаги қишлоғимиз қиёфаси кўз олдимда гавдаланади. Эгри-бугри кўчалар, пахса ва гувала деворли уйлардан иборат эди Лаған қишлоғи.

Орадан кўп йиллар ўтди. Мана энди ана шу канал номи билан аталган Лаған қишлоғини бир кўрсангиз эди. Ўша пахса ва гувала деворли уйларнинг ўрнини муболағасиз айтиш мумкинки, 99 фоизини замонавий, планли ғишт уйлар эгаллади. Бу ўринда қишлоқ Совети, унинг депутатлари, хусусан, қишлоқ Совети депутати Навоий номли колхоз раиси Раҳмиддин Абдураҳмоновнинг хизматлари катта эканини таъкидлаб ўтмоқчи эдим.

Ўртоқ Р. Абдураҳмонов оддий меҳнаткашлардан чиққан раис. Мазкур хўжаликка қарийб 12 йилдан буён бошчилик қилиб келмоқда. Ташаббускор, тадбиркор раҳбар. Ҳосилдорлик 11 центнерга тушиб қолган хўжаликни районда-ги пешқадам колхозлар қаторига кўтаришда катта жонбозлик кўрсатди. Бу йил минг гектардан зиёд майдонда пахта етиштирилмоқда. Мўлжал 28 центнердан. Ғўзалар ҳам шунга яраша парвариш қилинаётир. Хўжалик боғдорчиликни ҳам пахтачилик билан баббаравар қўйди. Ҳозир колхозда 700 гектарга яқин боғ-роғлар бор.

Сизга номи таниш Лаған қишлоғи ва унинг ободончилиги ҳақида икки оғиз сўз очсак, юқорида таъкидлангандек қишлоқ бекиёс даражада ривожланиб кетди. Бош план асосида тушган янги уй-жойлар, кварталлар, тўғри ва равон асфальт йўллар, ошхона, магазинлар, мактаб ва маданий-маиший муассасалар... Буларни санаб адо қилиш қийин.

Яқиндагина фойдаланишга топширилган икки қаватли, ҳар жиҳатдан мукаммал мактаб биноси қишлоқ аҳли қувончига-қувонч қўшди. Бу маърифат даргоҳида меҳнаткашларнинг неча юзлаб фарзандлари таълим олмоқда.

Ҳозир областда биринчи бўлиб болалар комбинати ҳам қурилди. Унда колхозчиларнинг фарзандлари ардоқланмоқда.

Мен ўзим униб-ўсган, меҳнат қилаётган қишлоғим қиёфасини кўриб, уни яқин ўтмиш билан таққослаб кўриб, қувониб кетаман. Одамлар ҳам, қишлоқ ҳам тез ўсмоқда. Буни колхоз экономикасининг мустаҳкамланиши билан ҳам, хўжалик раҳбарларининг тадбиркорлиги билан ҳам изоҳлаш мумкин. Ўзини халқ хизматига чоғлаган одамлар бундан буён ҳам шубҳасиз эзгу ният билан меҳнат қилажаклар.

С. ҲОШИМОВ,
Фарғона районидаги Навоий номли колхознинг боғдорчилик бригадаси бошлиғи.

МИХАИЛ СВЕТЛОВНИНГ 70 ЙИЛЛИГИГА

ҲАЁТБАХШ ШЕЪРИЯТ

Михаил Светлов... У 1919 йили, ўн тўрт ёшида комсомолга кириб, Қизил Армия сафларида ўз халқининг озодлиги, доримонлиги учун курашган қизил аскар, инқилоб чавандози. У—шеърини Владимир Маяковский ўзининг адабий кечаларида ёддан ўқиган, йигирманчи йиллардаёқ шуҳрат қозонган комсомол шоири. У — Улуғ Ватан уруши бошланганида чўнтагидаги броннй йиртиб ташлаб, жангчи ва журналист сифатида то Берлингача борган, Ватанининг содиқ фарзанди, ҳақиқий гражданин. У—улкан истеъдод эгаси, Ленин мукофоти лауреати, рус совет адабиётининг классикларидан бири...

Светлов табиатан романтик шоир эди. Аммо унинг романтизми баландпарвозлик, ҳаётдан узоқлашиш эмас, балки ҳақиқий революцион романтизм эди.

Михаил Светлов турли жанрларда ижод қилди. Унинг насрий асарлари ҳам, адабий-танқидий асарлари ҳам юксак талабчанлик ва маҳорат билан ёзилган. Иттифоқимизнинг кўпгина театрларида қўйилган «Эртак», «Йигирма йилдан кейин», «Бранденбург қопқаси» сингари пьесалари шоирнинг драматурглик маҳоратини намойиш этди.

Асарлари жуда кўп халқлар тилларига таржима қилинган бу машҳур шоир ўзбек китобхонига ҳам кўпдан буён таниш.

Қуйида шоирнинг янги таржима қилинган шеърини ўқийсиз.

Михаил СВЕТЛОВ.

ТУНДА

Йилларнинг қатини ёриб келган нур—
Оқ туннинг ёғдуси мавжланиб оқур,
Қаршида кенгликлар — азиз СССР.
Тикилиб туради бир пенсионер.
Қайдадир бир поезд «тақа-тақ» этар.
Қайдадир суюкли невара кетар.
Мен ўзим кузатдим уни сафарга
Деб: олу олдирма, эриш зафарга.
Сен менинг ўгитим ёдингда тутгин,
Дон билан Волганинг бошин беркитгин.
Сен Амударёнинг бор хазинасин
Бахш этиб, безагин юртинг сийнасин.
Кўпдандир пайт келган, пайт келган бутун
Днепр қирғоғин ўзгартмак учун...
Қайдадир бир поезд «тақа-тақ» этар,
Қайдадир суюкли невара кетар.
Кўради кутганин бу кекса бобонг,
Тенги йўқ зафаринг урганини бонг.
Саҳронинг гармсел, қақроқ қумлари
Зарбингдан чекинсин, қайгадир, нари.
Ишқилиб, ишларинг сербарор бўлсин,
Ишқилиб, Россия боғ-гулзор бўлсин...
Қайдадир бир поезд «тақа-тақ» этар,
Қайдадир суюкли невара кетар.
Ўрмонлар оралаб, ошиб тоғ, довон—
Олисга, олисга, олис шарқ томон!
Етмишта чопағон манзара ғиз-ғиз,—
Ортида қолдирди ҳафтада поезд.
Саккизинчи тонгдан ёришар осмон,
Йўлдадир, йўлдадир, йўлдадир боғбон.
У Шарққа элтади бахт нафасини
Жажжи коммунизм қаламчасини
Бир ойдан ортиқни, йўлда ўткизди,
Сўқмоқда йўл босди, дарёда сузди.
Қайдадир пиёда, қайда қичаб от,
Йўлни кесиб чиқди мақсадга азот.
Ишлади тонггача, тонгдан ҳам, яна...
Йил ўтди, икки йил, учинчи сана
Боқ, қутб тунида қулф уриб ўсган
Коммуна дарахти кўкка бўй чўзган.
Шаҳарлар бўйлаб йўл, қишлоқ бўйлаб йўл,
Йўлдадир, йўлдадир, йўлда Комсомол.
Кепкаю дуррача дўстлашди иноқ
Емакли халта ҳам ўртада бу чоғ.
Ўрин ҳам ўртада, ўртада бор-буд...
Эҳ, дунё яралмиш нақадар масъуд!
Вафодор дўст топсанг ўзингга агар,
Олис йўл ўзидан-ўзи қисқарар.
Даҳшатли, энг ёвуз қор қуюнида
Кўксинг-ла йўл очгин Тайга қўйнида.
Шамолдек чаппор ур, мовий кўкни қуч,
Рангдор намаланка эгар уриб у-
Океан тубида кез мисли ғаввос.
Бу—турган-битгани ҳузурдир холос!..

Абдулла ШЕР таржимаси.

БУГУН—МЕДИЦИНА ХОДИМЛАРИ КУНИ

МЕҲРИ ҚУЁШЛАР

Бугун совет халқи инсон сиҳат-саломатлигини муҳофаза этиш йўлида ҳормай-толмай меҳнат қилаётган оқ халатли меҳрибонларга чуқур ҳурмат ва эҳтиром билан таъзим қилмоқда. Медицина ходимлари куни —бу фақат шифокорларнинггина эмас, шу билан бирга барча совет халқининг ҳам байрамидир.

Бизнинг мамлакатимизда врачлик касби ҳамиша эъзозланиб келинади. КПСС XXIV съезди қарорларининг бажарилишида медицина ходимларимизнинг ҳиссаси борлигидан чексиз фахрланамиз. Соғлиқни сақлаш —давлат аҳамиятига эга бўлган катта иш. Уни ривожлантириш партия ва ҳукуматимизнинг ҳамиша диққат-эътиборида.

Инсонга ленинча ғамхўрлик эстафетасини бизнинг авлодимиз қабул қилиб олган. КПСС XXIV съездининг тарихий қарорлари совет кишиларининг моддий фаровонлигини ошириш, уларнинг жисмоний ва маънавий ўсишини ҳамда узоқ умр кўришларини таъминлашдек инсонпарварлик ғоялари билан суғорилган.

Бизнинг республикамизда ҳам аҳолининг моддий ва маданий даражасини кўтариш, меҳнат ва яшаш шароитларини яхшилаш, бепул, малакали медицина хизмати кўрсатиш, соғлиқни сақлашни янада такомиллаштириш ва медицина фанини ривожлантириш бўйича катта ютуқларга эришилди. Кўпгина юқумли касалликлар тугатилди, эндиликда аҳоли соғлиги тобора мустаҳкамланиб боряпти.

Совет Ўзбекистонининг дастлабки кунлариданоқ халқ соғлиғини сақлашнинг ягона давлат системаси вужудга келган эди. Аҳоли сиҳат-саломатлигини муҳофаза қилиш Совет ҳокимиятининг энг муҳим вазифаларидан бири бўлиб қолди.

СССР территориясида яшовчи барча миллатларнинг тенгҳуқуқли принципларига амал қилган Совет ҳукумати ўзбек халқининг ҳам камол топиши учун барча имкониятларни яратиб берди. Халқ хўжалигининг ривожланиши таъминланди, соғлиқни сақлаш, маданият ва маориф ишлари тубдан ўзгарди.

Совет ҳокимияти йилларида республикамизда аҳолига юқори малакали ва ихтисослаштирилган медицина ёрдами кўрсатиш, санитария-гигиена ва эпидемиология тадбирларини ўтказиш учун барча шароитлар яратиб берилди. Ҳозир кўплаб шифохоналар ва амбулатория-поликлиника муассасалари, дорихоналар, санитария-эпидемиология станциялари, илмий-тадқиқот институтлари ва олий ўқув юртлари ишлаб турибди. Ўзбекистонда соғлиқни сақлаш муассасаларини малакали кадрлар билан таъминловчи олий ва ўрта махсус ўқув юртларининг кенг тармоқлари ташкил этилган.

Бизнинг мамлакатимизда оналар ва болалар соғлигини сақлашга алоҳида эътибор берилябти. Республикамизда аёллар ва болалар консультациялари, туғруқхоналар, ясли ва боғчаларнинг кенг тармоқлари вужудга келтирилган.

Шуни қувонч билан айтиш керакки, кейинги йилларда ўзбек медиклари қўлга киритаётган ютуқларга чет элларда ҳам қизиқиш тобора ортиб боряпти. Ҳар йили кўплаб чет эллик делегациялар республикамизга меҳмон бўлиб келишмоқда. Кейинги пайтда Ўзбекистонда Жаҳон соғлиқни сақлаш ташкилоти (ВОЗ) томонидан ўнта семинар ўтказилди.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ва республика ҳукуматининг, маҳаллий партия ва Совет органлари, министрликлар ва идоралар, колхоз ва совхозлар, комсомол ва бошқа жамоат ташкилотларининг доимий ёрдами туфайли серқуёш ўлкамизда даволаш-профилактика муассасаларининг тармоқларини бирмунча кенгайтириш, уларни кадрлар билан таъминлаш, аҳолига медицина хизмати кўрсатишни яхшилаш, профилактик тадбирлар кўламини ошириш, соғлиқни сақлашнинг моддий-техника базасини мустаҳкамлаш бўйича катта ишлар амалга оширилябти. Фақат саккизинчи беш йилликда 109 та даволаш-амбулатория ва поликлиникалари, 48 та ихтисослаштирилган диспансерлар, 641 та фельдшер-акушерлик пунктлари очилди. Ҳозир республикамизда 1203 та шифохона-стационар муассасалари бўлиб, улар 127560 ўринга эга. 1700 та амбулатория-поликлиника, 273 та диспансер, 370 та аёллар ва 492 та болалар консультациялари, 1337 та соғлиқни сақлаш пунктлари ва 4530 дан зиёд фельдшер-акушерлик пунктлари аҳолига намунали хизмат қиляпти. Бундан ташқари 1077 та дорихона ва 3 мингдан ортиқ дорихона пунктлари ишлаб турибди.

Ихтисослаштирилган медицина хизмати қишлоқ жойларида ривожланиб бораётганлигини алоҳида қайд этиб ўтиш керак. Республикада ихтисослаштирилган кардиология, пульмонология, гастроэнтериология, нефрология, нейрохирургия ва томир хирургияси, ортопедия-травматология, онкология марказлари ташкил этилган. Мутахассисларимиз юрак ва қон томирлари, бош ва орқа миянинг операцияларини муваффақиятли бажаришяпти.

Ҳозир республикамизда 28537 врач ва 90027 ўрта медицина ходими самарали ишламоқда. Улардан уч киши социалистик Меҳнат Қаҳрамони унвонига сазовор бўлган. 838 кишига эса Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган врач ва фармацевт унвони берилган. Мингта мутахассис эса олий ва биринчи категорияга эга. 2844 киши соғлиқни сақлаш аълочиси. Шифокорларимиз сафида республика Олий ва маҳаллий Советларининг жонкуяр депутатлари ҳам талайгина.

Бугунги қутлуғ айёмда биз Ў. Холмуродов (Нукус), Н. Аҳмедова (Наманган), Н. Хўжаев (Тошкент), С. Жўраева (Бухоро), Қ. Азизов (Қашқадарё), О. Ф. Савченко (ҚҚАССР), М. Ф. Кулишева (Тошкент), Ж. Отажонов (Хива), Е. И. Федюкова (Тошкент) каби юзлаб шифокорлар номини ҳурмат билан тилга оламиз.

Фан ва медицина амалиёти учун Тошкент Давлат медицина институтининг хирургия кафедраси мудири, профессор Восит Воҳидов кўпгина хайрли ишларни амалга оширяпти. Мазмунли лекциялари билан студентларда катта таассурот қолдираётган бу ажойиб, моҳир жарроҳ ўзининг шифобахш қўллари билан юзлаб беморларнинг юрагини муваффақиятли операция қиляпти. Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг мухбир аъзоси, профессор Ў. Орипов раҳбарлик қилаётган факультатив хирургия кафедраси қошидаги проблема лабораторияси ходимлари ҳам эл-юрт таҳсинига сазовор бўлишяпти. Тошкент фармацевтика институтида биринчи марта кобальт, темир, мис, марганец ва руҳнинг комплекс бирикмалари синтез қилиниб, медицина практикасига жорий этилди.

ТошМИнинг гистология кафедраси қошидаги биофизика проблема лабораториясида ҳам йирик назарий масалалар муваффақиятли ҳал этиляпти. Рентген-радиология кафедраси ходимлари олиб бораётган илмий-тадқиқот ишлари ҳам қизиқарлидир. Асаб касалликлари клиникасида ҳам касалликнинг пайдо бўлиш механизмлари ўрганилиб, уни даволаш усуллари ишлаб чиқиляпти. Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг академиги И. Мусабоев раҳбарлигида ишлаётган илмий ходимлар эса юқумли касалликлар диагностикаси бўйича қимматли маълумотлар тўплашмоқда. Биз минглаб врачлар, лаборантлар, олимлар, фельдшерлар, санитарлар номини санаб ўташимиз мумкин. Уларни ҳар бир оилада, ҳар бир қишлоқ ва шаҳарда учратиш мумкин.

Бу йилги медицина ходимлари куни «Беш йилликнинг ҳал қилувчи — учинчи йилида аҳолига медицина ёрдами кўрсатишни юқори даражага кўтарайлик!» шиори остида кенг нишонланмоқда. Олим-медикларимиз олдида илмий-тадқиқотларнинг самарадорлигини ошириш, фан ютуқларини амалиётга тезроқ жорий этиш каби муҳим вазифалар турибди.

Бизнинг мамлакатимизда шифокорлик энг шарафли касблардан биридир. Шифокор ўзининг хизмати қаерда зарур бўлиб қолса, шу ерга боришга ҳамиша тайёр. Унинг йўлига ҳеч нарса — на об-ҳаво инжиқлиги, на масофа ғов бўла олади. Шунинг учун ҳам медицина ходимлари халқимизнинг катта ҳурмат ва муҳаббатига сазовор бўлишяпти.

Қ. ТЎЛАГАНОВ,
Ўзбекистон ССР соғлиқни сақлаш министрининг ўринбосари.

Н. А. Семашко номидаги Ўзбекистон давлат курортология ва физиотерапия илмий-текшириш институтида ҳам халқ саломатлиги йўлида хизмат қилаётган шифокорлар жуда кўп. Суратда: (чапдан ўнгга) медицина ҳамшираси Ҳ. Турсунова, катта медицина ҳамшираси В. Никулина, врач А. Азимова, болалар поликлиникасининг мудири Ҳ. Зоҳидова, клиника бўлимининг мудири Т. Толкачева, катта медицина ҳамшираси В. Сафогариева.

И. Глауберзон фотоси.

ХОТИРЖАМЛИК ОҚИБАТИ

ҚАШҚАДАРЁДА ҒАЛЛА ЎРИМ-ЙИҒИМИ КЕЧИКТИРИЛЯПТИ

Ғалла ўрим-йиғими масаласи область партия комитети ва область ижроия комитетининг йиғилишларида бир неча марта муҳокама қилинди, давлат аҳамиятига эга бўлган бу ишни тезкорлик билан ўтказиш, дон тайёрлаш юзасидан белгиланган план ва социалистик мажбуриятларни муваффақиятли бажаришга қаратилган тадбирлар белгиланди. Партия, совет ташкилотлари, қишлоқ хўжалик органлари зиммасига украиналик механизаторларнинг Ҳатини барча хўжаликларда кенг муҳокама қилиш, шу асосда ўримни қисқа фурсатларда ўтказишга қаратилган режалар белгилаб, амалга ошириш топширилди.

Область хўжаликларида ўрим-йиғим оммавий равишда бошланди. Чироқчи районидаги ташаббускор Охунбобоев номли ва «Кўкдала» совхозларининг ғаллакорлари дастлабки кунлардан бошлабоқ комбайнларнинг юқори унум билан ишлашини таъминладилар, тозаланган донни юқори сорт билан тайёрлов пунктларига жўната бошладилар. Бу хўжаликларда ўримни қисқа фурсатда ўтказиш, социалистик мажбуриятларни шараф билан бажариш, сараланган уруғлик жамғариш, эҳтиёт фондига эга бўлиш, чорва моллар учун етарли миқдорда концентрат ажратиш учун қатъий кураш олиб борилияпти. Техника воситалари ва ишчи кучлари шу мақсад йўлига сафарбар этилган.

Бироқ, ўрим-йиғимнинг бориши область бўйича бу муҳим ишга пухта тараддуд кўрилмаганини исботлади. Комбайнлар, дон тозалаш машиналари, транспорт ва бошқа механизмлар тўла ремонт қилинмаган, ким қайси пайкалларнинг ғалласини ўриб бериши олдиндан аниқлаб чиқилмаган, юк машиналари комбайнларга бириктиб қўйилмаган. Мана шундай нуқсонларга йўл қўйилиши туфайли ғалла ўримида сезиларли ўзгариш бўлмаяпти, кунлик графиклар бажарилмай қоғозда қолиб кетяпти. Илгари ҳамма нарса шай ҳолга келтириб қўйилгани туфайли дон пишиб етилиши билан ўрим бошланарди. Бу йил ўрим ҳеч қандай асос бўлмаган ҳолда ўтган йилдагидан роса бир ҳафта кечикиб бошланди.

Областнинг Ғузор, Қамаши, Яккабоғ, Деҳқонобод, Шаҳрисабз, Китоб районлари хўжаликларида арпа ўримини аллақачонлар бошлаш мумкин эди. Афсуски, ғанимат фурсатлар ўтиб кетаётганига қарамай, айрим хўжаликларда ҳали комбайнлар далага чиқарилган эмас, айнан шундай аҳволни йирик ғаллачилик райони — Косонда ҳам кўриш мумкин.

Маълумотлар бўйича Ғузор районида 141 комбайн, 18 дон тозалаш машинаси ва бошқа агрегатлар мавсумга шайлаб қўйилгани таъкидланади. Шу кунларда ғаллазорларда 83 комбайн ишлаяпти, холос. Қолган комбайнлар қани, ғалла тозалаш агрегатлари нега ишга туширилмаяпти? Шуниси ачинарлики, далага чиқарилган комбайнларнинг ҳам иш унуми паст, графиклар бажарилмаётир, техника ёрдами кўрсатиш кўнгилдагидек ташкил этилмаган. 13 комбайн устахоналарда ҳамон ремонт талаб бўлиб ётибди. Аҳвол шундай давом этаверса, ғузорликлар ўрим-йиғимни қачон тугаллайдилар-у, давлатга 15 минг тонна дон сотиш ҳақидаги мажбуриятни қачон бажо келтирадилар?

Район бўйича 38 минг 464 гектар майдонда юқори ҳосил етиштирилди, уни тезда ўриб-янчиб олиш керак. Акс ҳолда исрофгарчилик юз бериши мумкин. Бунинг учун комбайнлар иш унумини ошириш, битта комбайн билан кунига камида 14 гектар ернинг ғалласини ўриб-янчиш лозим. Афсуски, комбайнларнинг иш унуми 8 гектардан ошмаяпти. 18 минг 79 гектар майдондаги арпа тез кунларда ўриб олинмаса, дони тўкилиб кетиши турган гап. Шу кунгача 4 минг гектардан сал кўпроқ майдондаги арпа ўрилди, холос. Ғузор район партия, совет ташкилотлари, қишлоқ хўжалик органларининг раҳбарлари юз берган камчиликни дарҳол тугатиб, ўрим-йиғимни кучайтириш чораларини кўришлари керак.

Қамаши районидаги Карл Маркс номли совхоз 20 минг гектар майдонда ғалладан юқори ҳосил етиштирди. Илғор бўлимларда гектаридан 12 центнергача дон олинмоқда. Суғориладиган майдонларнинг гектаридан олинаётган дон 40 центнерни ташкил этмоқда. 50 центнерчилик ҳаракати авж олмоқда. Буни табриклаш керак. Бироқ, совхоз директори Б. Ериев ҳисоб-китоб ишларини намунали йўлга қўйиш чораларини кўрмаётир. Юқори ташкилотларга йўлланган маълумотларда нима сабабдандир ҳосилдорлик камайтириб кўрсатилмоқда.

Совхозда дон тозалаш машиналарининг қувватидан тўла фойдаланилмаяпти. Оқибатда хирмон жойларда дон тўпланиб қоляпти. Ваҳолонки, бункерлардан тўкилган донни пешма-пеш тозалаб, давлат тайёрлов пунктларига жўнатиш ғаллакорларнинг муҳим бурчидир. Яна шуниси ачинарлики, ўримнинг дастлабки кунида 14 тонна арпа тозаланмасдан Қамаши дон қабул қилиш пунктига жўнатилган. Бундай ҳолнинг такрорланишига сира йўл қўйиб бўлмайди. Карл Маркс номли совхоз — уруғчилик хўжалигидир.

Совхозда 73 та комбайн бор. Шундан атиги 50 таси ишлатиляпти, қолгани автотрактор паркида қантарилганича турибди. Ҳар бир комбайн билан кунига 7,5 гектар ердаги ғалла ўрилишини қандай баҳолаш керак? Қамаши районидан Чироқчи ва Яккабоғ районлари билан қўшни, шароити ҳам деярли бир хил. Чироқчи райони бўйича гектаридан 10 центнердан, Яккабоғ райони хўжаликларида эса 10,2 центнердан дон олинаётгани ҳолда Қамаши райони хўжаликларида ҳосилдорлик 6,8 центнердан ошмаяпти. «Фарғона» совхози, «СССР 50 йиллиги», Ленин номли, Калинин номли колхозларда эса ҳосилдорлик янада паст. Бунга сабаб шуки, Қамаши райони хўжаликларида ғалла нобудгарчилигига қарши каттиқ кураш олиб борилмаяпти, комбайнлар, транспорт воситалари, дон тозалаш агрегатларини узлуксиз ишлатиш, иш унумини ошириш чоралари кўрилмаяпти.

Қамашилик ғаллакорлар бу йил ҳар гектар ердан ўртача 12 центнердан хирмон кўтариб, 53 минг тонна дон тайёрлаш, давлатга пландаги 7 минг тонна ўрнига 24 минг тонна дон сотиш мажбуриятини олганлар. Олинган юксак мажбурият шу кунларда адо этилмаса, қачон бажарилади? Қамашилик ғаллакорлар олдида ўзларини сараланган, навли уруғлик билан таъминлашдек шарафли вазифа турибди. Афсуски, бу ҳақда ҳали жиддий ўйлаб кўрилаётгани йўқ.

Область бўйича ҳам ўрим-йиғимни ташкил этишда жиддий камчиликларга йўл қўйилмоқда. Шу кунгача 110 та комбайн, дон тозалайдиган машиналарнинг 12 проценти мавсумга шайланмаган. Деҳқонобод, Шаҳрисабз районларида техникани мавсумга шайлашга иккинчи даражали иш деб қаралмоқда. Яккабоғ, Деҳқонобод ва Китоб районларининг ғаллазорлари тоғ бағри зонасига жойлашган. Шунга қарамай арпа ва буғдой тўла пишиб етилди. Лекин, ўрим-йиғим оммавий равишда бошланмаяпти. Китоб райони бўйича энди 9 гектар, Яккабоғ райони бўйича 88 гектар, Шаҳрисабз районида эса 188 гектар ернинг ғалласи ўрилди, холос. Деҳқонобод райони хўжаликларида ҳали ўрим-йиғим бошланмаган.

Ғалла ўрим-йиғими мавсумий иш. мавжуд комбайнларнинг ҳаммаси ишга туширилгандагина юқори кўрсаткичга эришиш мумкин. Афсуски, амалда шундай қилинмаяпти. 1332 комбайндан атиги 477 таси ишлатиляпти, холос. Комбайнларнинг кунлик иш унуми 6,3 гектардан ошмаяпти. Ваҳолонки, илғор комбайнчилар ҳар куни 14-15 гектар ернинг ғалласини саранжом-саришталаб беряпти. Уларнинг иш усули кенг кўламда оммалаштирилмаётир.

Юқори ташкилотларнинг кўрсатмаси билан Бухоро, Фарғона, Наманган областларининг автомобиль хўжаликларидан дон ташишга 1000 дан ортиқ юк машиналари сафарбар этилди. Фидокор шофёрлар кўмакдошлик бурчини садоқат билан ўтамоқдалар. Шундай бир пайтда дон ташишга 200 тадан зиёд юк машинаси ажратиш кафолатини олган, аммо ҳали биророта машина ажратмаган область автомобиль трестининг бошқарувчиси С. Халиловнинг ҳатти-ҳаракатини қандай баҳолаш керак? Ғаллакор хўжаликларнинг раҳбарлари машина сўраб устма-уст трестга сим қоқяпти, вакиллар юборяпти. Лекин бошқарувчи ҳамон баландпарвоз ваъдалар беришдан нарига ўтмаяпти. Областда уни қаттиқ тартибга чақириб, «танобини тортиб» қўядиган киши топилмаяпти.

Область ғаллакорлари 285 минг гектар майдонда юқори ҳосил етиштирдилар, уни 20 иш кунида ўриб-янчиб олишга сўз бердилар. Лекин ваъда билан амалий иш ўртасида катта тафовут юз бермоқда. Кўпчилик хўжаликларнинг раҳбарлари «ҳали вақт эрта» деган зарарли кайфиятдан нарига ўтмаётирлар. Шунинг учун ҳам 13 июнга қадар область бўйича 11 минг 221 гектар ернинг ғалласи ўрилди, холос. Қамаши, Шаҳрисабз ва Ғузор районларида ўтган йили ўрим-йиғим чўзиб юборилиши туфайли ҳосилнинг бир қисми исроф бўлган эди. Шунда район қишлоқ хўжалик бошқармаларининг раҳбарлари «келаси йили дастлабки кунлардан бошлабоқ нобудгарчиликнинг барча каналларини беркитиб ташлаймиз», деган эдилар. Афсуски, ваъдалар ваъдалигича қоляпти. Дон мослаштирилмаган юк машиналари, тележкаларда ташиляпти, пайкалларни чорва моллар пайҳон қиляпти, ёнғинга қарши кураш чоралари кўрилмаяпти. Оқибатда ҳосилнинг бир қисми нобуд бўлиши хавфи туғиляпти. Бунга мутлақо йўл қўйиб бўлмайди.

Областда ғалла ўрим-йиғимининг кечикишига қишлоқ хўжалик бошқармасининг бошлиғи М. Саидов, совхозлар трестининг директори И. Тошқулов, «Ўзсельхозтехника» область бирлашмасининг бошлиғи Н. Рюжков ўртоқлар ҳам айбдордирлар. Улар ғалла ўрим-йиғимига ишнинг кўзини билиб оператив раҳбарлик қилмаётирлар, жойларга телеграммалар йўллаш, телефон орқали кўрсатмалар беришдан нарига ўтмаётирлар.

Қашқадарё — республикамизнинг юқори ҳосилли пахтачилик области. Айни кезда областда ғаллачилик, чорвачилик, боғдорчилик ва бошқа тармоқлар ҳам тезкорлик билан ривожлантирилмоқда. Область ғаллакорлари тўққизинчи беш йилликнинг ҳал қилувчи — учинчи босқичида она-Ватанга кўзда тутилган 74 минг тонна ўрнига 120 минг тонна дон сотиш, умуман эса, 280 минг тонна дон тайёрлаш мажбуриятини олганлар. Шу дон область далаларида бор. Уни тезкорлик билан ўриб-янчиб олиш, давлат буюртмасини шараф билан бажариш қашқадарёлик ғаллакорларнинг муқаддас бурчидир. Афсуски, ғанимат фурсатлар ўтиб кетаётганига қарамай бу бурч сидқидилдан бажарилмаяпти. Қашқадарё областида ғалла ўрим-йиғими ҳеч қандай асосли сабаб бўлмаган ҳолда кечиктириляпти.

П. ГАДОЕВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

Малик Абдураззоқович АБДУРАЗЗОҚОВ

Ўзбекистон КП Марказий Комитетининг аъзоси, Ўзбекистон ССР Олий Совети депутати, Ўзбекистон ССР тайёрлаш министри Малик Абдураззоқович **Абдураззоқов** шу йил 15 июнь куни бахтсиз тасодиф оқибатида вафот этди.

М. Абдураззоқов 1919 йили Наманган шаҳрида туғилди. Меҳнат фаолиятини 1933 йилдан бошлади. 1940 йили Совет Иттифоқи Коммунистик партияси аъзолигига қабул қилинди.

1940 йилдан бошлаб Абдураззоқов комсомол ишида қатор раҳбар лавозимларда ишлади. Наманган шаҳар комсомол комитетининг биринчи секретари, Фарғона область комсомол комитетининг пропаганда ва агитация бўйича секретари, Наманган область комсомол комитетининг биринчи секретари, Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитетининг кадрлар бўйича секретари ва иккинчи секретари бўлиб ишлади.

1948 йили Абдураззоқов КПСС Марказий Комитети ҳузуридаги Олий партия мактабини битирди. 1948 йилдан то 1951 йилга қадар Қашқадарё область партия комитетининг иккинчи секретари бўлиб ишлади.

1951 йили у Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитетининг биринчи секретари қилиб сайланди. 1952 йилдан 1955 йилга қадар Тошкент шаҳар партия комитетининг биринчи секретари бўлди.

1955—1961 йилларда Абдураззоқов Ўзбекистон КП Марказий Комитетининг секретари, 1961 йилдан 1970 йилгача Ўзбекистон КП Тошкент область комитетининг биринчи секретари бўлиб ишлади. 1970 йили партия уни Ўзбекистон ССР тайёрлаш министри қилиб ишга юборди.

М. А. Абдураззоқов ҳақли равишда ҳурмат ва обрў қозонган эди. Ҳаётининг сўнгги кунларигача у ўзининг бутун куч ва билимини республика халқ хўжалигини ривожлантиришга бағишлади.

Шу билан бирга у партия ва давлат ишларини олиб борди.

КПССнинг XXII ва XXIII съездларида М. А. Абдураззоқов КПСС Марказий Комитети аъзолигига кандидат этиб сайланди. У IV, V ва VI чақириқ СССР Олий Советининг депутати эди. Бир неча марта Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети аъзолигига ва Ўзбекистон ССР Олий Совети депутатлигига сайланган эди.

Коммунистик партия ва Совет ҳукумати М. А. Абдураззоқовнинг хизматларини юксак тақдирлади. У беш марта Меҳнат Қизил Байроқ ордени ва кўпгина медаллар билан мукофотланган эди.

Коммунистик партиянинг содиқ фарзанди Малик Абдураззоқович Абдураззоқовнинг ёрқин хотираси қалбимизда ҳамиша сақланади.

Ш. Р. Рашидов, Н. М. Матчонов, Н. Ж. Худойбердиев, И. Г. Анисимкин, С. Е. Белоножко, А. Д. Бесчастнов, Й. Р. Қурбонов, В. Г. Ломоносов, М. М. Мусахонов, Т. Н. Осетров, О. У. Салимов, Қ. Камолов, Н. Маҳмудов, Г. М. Орлов, С. У. Султонова, А. А. Хўжаев, А. С. Абдалин, Р. Ҳ. Абдуллаева, Г. А. Габриельянц, С. К. Зиёдуллаев, И. В. Марцинюк, М. Турсунов, А. Р. Хўжаев, Т. Г. Зинин, Е. Т. Тасанбоев, Э. Т. Шайхов, М. И. Иброҳимов, Э. Б. Усмонхўжаев, Р. Абдуллаев, П. М. Тимофеев, С. Камолов.

ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ ВА ЎЗБЕКИСТОН ССР МИНИСТРЛАР СОВЕТИДАН

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ва Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Ўзбекистон ССР тайёрлаш министри М. А. Абдураззоқовни дафн этмоқ учун А. А. Хўжаев (раис), А. С. Абдалин, Р. Ҳ. Абдуллаева, Т. Г. Зинин, М. И. Иброҳимов, Э. Б. Усмонхўжаев, С. К. Камоловлардан иборат комиссия тузди.

БОЛГАРИЯЛИК БИНОКОРЛАР АНДИЖОНДА

Болгария Халқ Республикаси Ямбол округ бинокорларининг бир группаси дўстлик визити билан Андижонга келди.

Ямбол округидан келган меҳмонлар бир неча кун мобайнида андижонликларнинг қурилиш соҳасидаги тажрибаси билан танишдилар. (ЎзТАГ).

Адабиёт саҳифаси

ФАРҒОНА МУШОИРАСИ

Яқинда бир гуруҳ шоир ва ёзувчилар Фарғона водийсига бориб, ишчилар дала меҳнаткашлари, зиёлилар ҳузурида бўлдилар. Жўшқин ва ҳаяжонли руҳ билан тўла учрашувларда улар ўзларининг янги асарларини ўқиб бердилар. Айни пайтда бу ижодий сафар шоирларимиз қалбига янги шеърлар илҳомини ҳадя этди. Қуйида Фарғона тароналаридан намуналар ўқийсиз.

ОҚШОМ

Оқшом.
Булбул куйлайди чах-чах.
Дийдор кайфи: дўстлар
суҳбати.
Уфқларга нигоҳим қадаб
Кутмақдаман алёр навбатин.
Сўз тополмай манглайимда тер,
Шоирлардан доимо талаб:
Уқимоғи керак янги шеър,
Ва айтмоғи керак янги гап.
Қаҳрамоним,
Уптирибсан сен
Рўпарамда камтарин, доно.
Уз ишингни дўндирибсан сен,
Дўппини дол қўндирибсан сен,
Тупроқда зар ундирибсан сен,
Зарга элни тўлдирибсан сен,
Тўйиб, юртни тўйдирибсан сен,
Ҳар нарсанг бут, каминг йўқ
асло,
Фақат сенга шеър керак аммо.
Сен чўлларни сувга қондириб
Узинг бунда мангу ташнасан.
Кундуз сени қуёш ёндириб,
Кечалари шеърга ошнасан.

Бу маконда тўқлик ва ривож,
Бу маконда йўқдир эҳтиёж.
Аммо чанқоқ гўзалликка эл,
Қондирмоққа йўқ сира илож.
Мен-чи қўйиб «шеъриятга тож»
Усади деб олма, нок боғда.
Етади деб оппоқ қор тоғда
Сен эгнимни бут қилган чоғда
Шеър берайми сенга ялонғоч!
Хаёлларинг теран ва учқур
Сени букун қилмоқ учун банд
Ашъор керак Бедилдай чуқур,
Навоийдай доно, сарбаланд.
Ҳамду сано сенга не даркор,
Узинг олим адабиётга.
Шеърнинг шунда сенга дахли
бор,
Дахли бўлса абадиятга.
Оқшом.
Булбул куйлайди чах-чах.
Юртда орзу қилинган фарах.
Шеър туғилди оқшом кўнгилда,
Шеърга ташна ажиб манзилда.

Эркин ВОҲИДОВ,
Тошлоқ, июнь.

БОҒЛАРИМ

Шуълаларга ғарқ букун нурдан сарафроз боғларим,
Сафба-саф гуллар бўйиданми фузун, соз боғларим.
Бундадир гул тозаси, бунда баҳор андозаси,
Тугқазур менга қалам, қалбимда эъзоз боғларим.

Ел келур ўйнаб саросар чайқалар гул денгизи,
Нур тароғида тарар сунбулин тонгнинг қизи,
Билмадим, оламни тутгандир муаттар гул иси,
Тонг билан кўзгу тутиб айлармн пардоз боғларим.

Ул келармиш гул учун, боғ кезай, гул дасталай,
Гулми ё ширин ғазал, гулми ё куй басталай,
Қушларим чалсин баётин бир чирой орасталай,
Менгадир мангу қўшиқ, ўтли баёзим боғларим.

ҒАЗАЛЛАР ВА ГЎЗАЛЛАР МАСКАНИ

Бу юрак гоҳида туғён, гоҳ хаёлдан ёнадир,
Бу хаёл не дамларингни қайта эсга соладир.
Гоҳи илҳом излаган кез, гоҳи дўстлар суҳбатин,
Мен жиму сўзлаб дилимни бу қалам қўзғоладир.

Қайга бормай йўлларимда учради кўп меҳрибон,
Бу меҳрлар наҳриданму мен эрурман бир жаҳон,
Қайга боқмай, ўт юраклар меҳнатидан комрон,
Бир ширин суҳбат сўнгида баҳс, гурунг ўт оладир.

Мен қалам васфин десам, қизлар дала мадҳин ёзар,
Мен ҳижо излаб, ғўза япроғида кўрдим ғазал.
Мен ғазал ёзсам, улар тоғу тоғ олтин ясар,
Бу замон довруғларин ҳам пахтакор қиз оладир.

Мен меҳрдан чашма кўрдим пахтакорнинг кўксида,
Шеъриятга ташналикни пахтакорнинг ўзида,
Офтоб ёғдусини кўрдим уларнинг юзида,
Ҳиммати тоғ-тонналарга боқсангиз кўз толадир.

Мен хаёлан Анбар отин, Ҳамзаларни ўйладим,
Ул Муқимий орзу этган нарсаларни ўйладим,
Ҳамза қони бирла унган сабзаларни ўйладим,
Ҳа, булутлар тарқалиб, кўкда юлдуз ёнадир.

Бешариқнинг сувларидек шўх оқишни истадим,
Ҳар юракка мен меҳрдан ўт ёқишни истадим.
Марғилоннинг қизларига бир боқишни истадим,
Шул сабаб сайр истадим, дилда ул Фарғонадир.

Жуфт байтдай Шоҳимардон чашмасига ташнаман,
Кўзларимни бундан ортиқ кўрк — чиройга ташламам,
Ростин айтсам, бахт элида бундан ортиқ яшнамам,
Мен меҳмон, ул эса ишқ тўла паймонадир.

Фурқат ўтган кулбан вайроналарни кўрмадим,
Эрк учун зор, нотавон ҳайроналарни кўрмадим,
Алла айтиб кўкси гирён оналарни кўрмадим,
Кекса-ёш бахтиданму шўху шоиронадир.

Ҳар қарич ер гуркирайди, кўксидан дур, гул тутар,
Чоллари ҳам шеър сўрар, завқ тўла кўнгил тутар,
Ишқ баётин куйлашиб булбуллари тонгни кутар,
Ким, ғазалга ташналарнинг маскани Фарғонадир.

Эътибор ОХУНОВА.
Фарғона — Шоҳимардон.
Июнь.

МАВЖЛАР

Мармар уфқларнинг этаги ерда,
Осмон нилий тусда,
Далалар кўм-кўк.
Мовий ранг жимирлар
қирда, адирда,
Зумрад кенгликларнинг ҳеч поёни
йўқ.
Поёнсиз пахтазор...
Қуёш жимири...
Ям-яшил пайкаллар кўзни олади.
...Тун чўкса
таралар сувнинг шилдири
Кўкда ой фонусдек ёниб қолади...
Шонага кирибди қатор ғўзалар,
Қанотин ёзибди ер юзни ёпиб.
Эгатлар оралаб юрар гўзаллар,
Ҳар тупнинг одамдай кўнглини
топиб.
Ғўзалар яшнабди,
Бўлиқ ер, тупроқ,
Инсон меҳри билан тугилар кўсак.
Оппоқ пахтамиздан олтин куз
кулар,
Қалбимиз яшнайди кулганин
кўрсак!
Пахтакор азизлар!
Сизга эҳтиром!
Қўллар кўксимизда,
Жонлар тасаддуқ,
Тўкин-сочин бўлсин олтин
кузингиз!
Кўнглимизда ҳавас,
Ҳавасга чек йўқ,
Қуёш каби ёруғ бўлсин юзингиз!
Пахта очилганда эрта тонг билан
Келиб қўшилгаймиз сафларга
ростдан.
Кузда зафар билан,
Кузда шон билан
Қутлаб, шаънингизга битурмиз
достон!
Юзларда табассум,
Қуёш ҳовури
Далалар кўксида балқиган
мавжлар
Булар мисралармас,
қалб тасаввури
Дарёнинг юзига қалқиган
мавжлар.

Гулчеҳра ЖЎРАЕВА,

ЕР ҲАҚИДА ҚЎШИҚ

Қорами,
Қўнғирми,
Сариқми,
Кулранг,
Барибир, инсонни боққан
тупроқсан.
Дунёда нимаки муқаддас бўлса
Узинг барчасидан
муқаддасроқсан!
Бағрингда эмаклар гўдак...
Чўзар бўй,
Унга ошно — ҳидинг, ғир этган
елинг.
Йўргакдан —
ошгача берасан шу кўй,
Саҳий онадан ҳам кенгроқми
феълинг!
Бомбалар зарбидан гуриллаб ёниб
Гоҳи айлансанг-да қурумга, кулга,
Бут этиб келасан одамзод нонин,
Инсонни боқишни олиб кафилга!
Шунданми,
қўллари осмонга етиб
Ҳаттоки, ойни ҳам этса-да макон,
Аммо, дил меҳрини ошкора этиб
Сенга эгилгани-эгилган инсон!

Охунжон ХАКИМОВ.

ГУЗАЛ ВОДИЙ ҲАҚИДА ЖУШҚИН ТАРОНАЛАР

●

ЁШ ШОИРНИНГ ЯНГИ ТЎРТЛИКЛАРИ

●

ДАВРИМИЗ ФИДОКОРЛАРИ — ОЧЕРК ҚАҲРАМОНИ

Республикамизнинг ажойиб гўзал табиати бор. Шу кунларда унинг жуда кўп оромгоҳларида, тоғ ёнбағирларида, сўлим сойларида меҳнаткашлар ҳузур қилиб дам олмоқдалар. Сайёҳлар олис-олис манзилларга йўл олмоқдалар. Наманган областининг суратда тасвирланган Чодак қишлоғи хушманзара жойларида сайр қилиш қандай мароқли!

В. Сиротинин фотоси.

КОММУНИСТ

ОЧЕРК

Мен унинг таржимаи ҳолини ёзмоқчи эмасман. Барча инсоний фазилатларини ҳам таърифлаш ниятим йўқ. Фақат ўзим билган, ўзим гувоҳи бўлган баъзи хусусиятлари ҳақида сўз юритмоқчиман, холос.

У ҳозир олтмиш ёшнинг устида.

Ҳаётда баҳор ёмғиридан кейин сакраб, ерни ёриб чиққан чечакларга ўхшаш кишилар ҳам учрайди. Муса Назарович бунақангилар хилидан эмас. Паст зиналардан тортиб, баланд даргоҳларгача кўрган. Министрлар Совети аппарати, республика соғлиқни сақлаш министрининг ўринбосари, Самарқанд медицина институти ректори... Ҳа, у ҳаётда анча-мунча нарсаларни кўрган киши. Ҳозир эса унинг зиммасига катта бир шаҳарнинг ташвишлари юкланган. У Самарқанд шаҳар партия комитетининг биринчи секретари лавозимига сайланди. Кечагидай эсимда-ю, етти йил ўтибди-я. Ўшанда у шаҳар хўжалигининг ўзига хос хусусиятлари билан илк бор дуч келиши эди. Бу йиллар унинг ҳаётида жуда серташвиш ва мазмунли бўлди. Кўп нарсаларни кузатишга, ўрганишга, ўргатишга тўғри келди. Бора-бора ишчи билан ишчи, инженер билан инженер тилида эркин гапирадиган бўлди. Айниқса юбилей арафасидаги оқсоч Самарқанд жуда безовта эди. Вақт зиқ. Йиллар, ўн йиллар куч синайдиган улкан ишларни қисқа вақт ичида қилиш керак эди. Иттифоқ аҳамиятига эга бўлган лифт, холодильник, чинни заводлари эртаклардагидай қисқа вақт ичида қурилди ва ишга тушди. Шаҳардаги талайгина завод, фабрикалар бутунлай қайта тикланди. Шаҳарда учта олий ўқув юрти — архитектура, археология, педагогика институтлари очилди. Янги-янги кинотеатрлар, музейлар, меҳмонхоналар қад кўтарди. Қадимги Афросиёбнинг ер қаърида ётган сирларини авайлаб, эъзозлаб авлодларга етказиш, халқимиз даҳоси яратган тарихий ёдгорликларни асраш... Э-ҳей, озмунча иш қилиндими. Уларнинг ҳаммаси қўли қадоқ азаматларнинг пешона тери билан яратилди.

Тасодифий бир учрашув ҳамон кўз ўнгимдан кетмайди. Шаҳар корхоналарининг бирида айланиб юриб бир куни ёш инженер билан танишиб қолдим. У ўрта бўй, котма йигит эди. Гапирганида қора чайир кўзлари кулимсирабгина турарди. Эгнидаги зангори жомакори эса моторларга тегавериб, қора мойдан ялтираб кетибди. У институтни битириб энди цех мастери бўлиб ишлаётганди.

— Завод билан хайрлашсам деб турибман, — ёш инженер тортиниброқ деди.

— Нега? — қизиқдим.

— Тўғри келмаяпти, — деди ер чизиб, — мен бу ерда, завод ётоқхонасида, оилам — колхозда. Ҳафтада бир марта уйга бориб, баъзан ишга кечикиб танбеҳлар ҳам эшитаман. Кўчиб келай десам, уй йўқ.

— Уй масаласи чатоқ денг, — хайриҳоҳлик билан дедим.— Завод маъмуриятига аҳволингизни айтмайсизми?

— Нуқул «Кўрамиз» деб ваъда беришади, — киноялн кулимсиради. — Лекин кетиб қолганимда ҳам ачинишмайди, чамамда. Қўйинг, қадримни биладиган бирон жойга бориб кунимни кўрай.

Буни мен Муса Назаровичга сўзлаб бердим. У алла нималарни ён дафтарчасига қайд қилди.

Бир ой ўтибмиди, «Самарқанд» кинотеатри ёнидан ўтиб бораётиб илиқ кулимсираб турган ёш кишига кўзим тушди. Яхши дазмолланган оқ кўйлак, оёғида шинамгина туфли эди. Бахмалдай тусланиб турадиган қўнғир сочини силлиқ қилиб тиккасига тараб қўйибди. Ёнида атлас кўйлаги ўзига ярашган ёшгина аёл ҳам бор. Қаршимда цехда танишган ҳув ўша ёш инженер турарди.

— Ишлар қалай, ҳали кетмадингизми заводдан? — билишга шошилдим.

— Йўқ, энди кетолмайдиган бўлиб қолдик, — у жилмайди. Ҳай, ўзингиз бирон нарса деган бўлсангиз керак-да. Индинига мени шаҳар партия комитетига чақириб қолишди.

Гапнинг қисқаси, уни Муса Назарович ўзига чақиртириб суҳбатлашибди. «Комсомолда қарибсиз, энди партияга ўтинг», деб ҳазиллашибди ҳам. Суҳбат, «уй масаласини ўйлашиб кўрамиз» билан тугабди.

— «Кўрамиз»нинг ҳам ҳар хили бўларкан-да, амаки, — кулди, инженер.

У медицина фанлари кандидати, доцент. Фан кишиларини ҳам яхши тушунади. Олий ўқув юртларида студентлар орасида таълим-тарбия ишларининг йўлга қўйилиши, шаҳар олимлари нималар устида иш олиб бораётганлиги, аспирантлар состави... Ҳамма, ҳаммаси уни қизиқтиради. Ҳар бир аспирантга у фанимизнинг келажаги деб қарайди. Шунинг учун ҳам таниш-билишлик, оилачилик ва аллақандай пинҳона «канал»лар орқали баъзиларнинг фан даргоҳига суқилиб кириб олишларига унинг тоқати йўқ. Ҳақиқий истеъдод эгалари эса доим унинг марҳаматидан баҳраманд. Кечаги ишчи, кечаги колхозчилардан баъзан шахсан унинг қўллаб-қувватлаши билан қанча-қанча истеъдодли олимлар етишаётир.

Хусусан техника интеллигенцияси унинг диққат марказида туради. Ён дафтарчалардан бирида уларнинг махсус ҳисоби бор. «Иш билмайди», «Ишлашни истамайди» — бунақанги гаплар баъзан шаҳар партия комитетида ҳам эшитилиб қолади. Бу сўзлар кўпинча ёш инженер, техниклар номига аталган бўлади.

Бундай кезларда Муса Назаровичнинг пешонасидаги ажинлари қуюқлашиб, лаблари зич қапишади, панжалари эса гоҳ-гоҳида асабий титрайди. Бироқ, табиатига хос вазминликни сақлашга уринади.

— Тайёрига ўрганиб қолгансиз, — ниҳоят аллақандай босинқи бўғиқ оҳангда дейди. — Хўш, қачонгача тайёр мутахассисларнинг келишини кутиб ўтирамиз. Қачонгача?! — такрорлайди у. — Партиямиз ўз техник интеллигенциямизни тайёрлаш учун озмунча тадбирлар кўряптими. Йўқ! — узиб дейди у. Овози эса энди жаранглаб кетади. — У вақтлар ўтди. Энди сиз ўзимизда етишаётган, етишаверадиган ёш, балки, илк вақтлари ҳали ишга нўноқроқ кадрлар билан ишлайсиз. Саноатимизнинг бўлажак ҳақиқий командирлари шу ёшлар ичидан етишиб чиқади. Борди-ю, — давом этади у кескин оҳангда, — ишлата олмасангиз, у вақтда ўзингиз ҳақингизда ўйлашга тўғри келади.

— Олдингизга кирмоқчи эдим, — бир куни телефонда дедим.

— Майли, келинг, — ҳозиржавоб овоз эшитилди. — Аммо, соат учда кенгашим бор.

Учгача қарийб ярим соат бор эди. Шаҳаркомга етганимда эса бор-йўғи менинг ихтиёримда беш минут вақт қолганди.

«Кенгаш роса учда бошланадиган бўлса, ...» — эшикдан қарадим, тарихий ёдгорлик ҳақида айтмоқчи сўзим бор эди.

У ёқ-бу ёқдан гаплашиб, энди мақсадга ўтаётганимда эшик «ғийқ» қилиб очилиб, қабулхона котиби кўринди.

— Кенгашга чақирганлар келишди, — деди у шошилмай. Муса Назарович менга, мен эса соатимга қарадим, — роппа-роса уч эди.

Биз хайрлашдик.

Унинг иш маданияти шунақа — соатларгина эмас, дақиқаларнинг ҳам ҳисоби бор. Соғлаб қабулхонада кутдириб қўйиш унинг иш этикасида қабул қилинмаган. Ўзининг вақтини ҳам, бошқаларникини ҳам қадрлайди.

Яна бир хислати — сўзга, ваъдаларга жуда хасис одам. Лекин, бирон нарса деб қўйдими, тамом, ижро этади. Эттиради. Табиати эса вазмин, ҳадеганда чатнайвермайди. Аксари ҳолда чеҳрасида мулойим табассум бўлади. Бутун сиймоси эса ўта содда, беозор. Кишиларни қиттайгина чалғитадиган беозор соддалик. Аммо, бу содда чеҳранинг бир сири бор — унда ўта кетган қатъийлик, тебранмас ирода ҳам яширинган бўлади. Зарур вақтларда у гапни қилич бўлиб кесиб ташлайди. Гапнинг мағзавасини чиқариб ётишни ёқтирмайди табиати.

Пайти келганда чақиб олишни ҳам билади. Фақат — керак бўлганда шундай қилади. Унинг ҳузурида ёлғон айтиш, кўз ёш — бу энг оғир партиявий жиноят — муросага тоби йўқ бундай ҳолларда.

... Шаҳар партия комитетининг мажлислар зали лиқ тўлган. Ҳар хил ёшдаги кишилар ўтиришибди. Революция ветеранлари, ишчилар, корхона, ташкилотларнинг раҳбарлари, маҳалла комитетлари...

Сўз урф-одатларимиз, маросимларимиз, ахлоқ устида кетяпти. Мажлисни Муса Назарович Хайитовнинг ўзи бошқаряпти. Нотиқлар бирин-кетин минбарга чиқишади. Қизиқ фактлар, гоҳ кулгили, гоҳ ачинарли воқеалар тилга олинаётир.

Кенгашни у якунлади ва шаҳар жамоатчилигини бемаъни исрофгарчиликларга, дабдабали тўйларга қарши чорлади. Безорилик, ичкиликбозлик каби ярамас қилиқлар ҳам четда қолмади.

Кенгаш шаҳар жамоатчилиги ҳаётида катта из қолдирди. Кўча-кўйларда ахлоқимизга доғ туширадиган қилиқлар кам учрайдиган бўлиб қолди. Шаҳардаги кўпгина тўйлар ичкиликсиз ўта бошлади.

Ҳа, айтгандай, унинг ўзи ҳам ўғлини уйлантирди. Қиз чиқарди. Кўплар уларни билмай ҳам қолишди. Эллик-олтмиш киши билан ўтказди-юборди. Бу борада ҳам у ўз сўзига содиқлигича қолди. Тўй баҳонаси билан баъзилардай бойиб қолиш, яхши тўй бериб ном чиқариш... бундақанги ниятлар нима қилсин унда!

Мен ундан фаришта ясамоқчимасман. Унинг табиатидаги айрим хислатлар ҳақида гапирдим, холос. Менинг назаримда, у кўп коммунистларнинг бири, курашчи, енгувчи, улуғ партиямизнинг оддий жангчи солдати. Коммунистларда эса айнан ҳалиги инсоний фазилатларнинг ҳаммаси бўлмоғи керак.

Бобомурод ДАМИНОВ,
Самарқанд.

Тўртликлар

Шуҳратни гар тоққа айласан қиёс,
Меҳнатнинг меваси унинг ҳар тоши.
Шуҳратга етганда синовдан ўтар
Одамнинг мардлиги, ақли, бардоши.

* * *

Бу даврон қадрига етмаган киши
Ухшар кўзи ожиз чанқоқ одамга.
Оқар сув лабида ўтириб олиб,
Бонг урар: «Сувсадим!» деб оламга.

* * *

Сўрайдилар гоҳи таажжуб билан,
«Нечун танҳоликни севарсан мунча!?»
Элнинг ёди билан танҳо яшамоқ,
Афзалдир, эл аро танҳо бўлгунча!

* * *

Ақл кўзи билан боқсанг оламга,
Ғалати туюлар оламнинг иши:
Биров қора тошдан лаъл ҳосил қилса,
Бошин тошга уриб ёрар бир киши.

* * *

«Ойнинг доғи бор», деб камситма,
эй қиз,
Қуёшдай ёритар қора нечани.
Ойдан ҳам чиройли бўлганинг билан
Бахти қаро қилдинг неча-нечани.

Жонибек ҚУВНОҚ.

Редактор М. ҚОРИЕВ.

ТЕЛЕВИДЕНИЕ БУГУН

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 9.00 — ТОШКЕНТ. 9.05 — Бугун — сайловлар куни (репортаж). 9.25 — Концерт. 10.10 — Ёзувчилар — болаларга. 11.00 — МОСКВА. 11.05 — Янгиликлар. 11.10 — «Будильник». 11.40 — Совет армияси ва Флоти жангчилари учун. 12.40 — Бугун — медицина ходимлари куни. 13.10 — Музикали киоска. 13.40 — Суяги йўқ бола (бадиий фильм). 15.00 — «Красний виборжец» заводининг етти куни. 15.15 — Бадиий фильм. 16.00 — Қишлоқ янгиликлари. 17.00 — Спорт программаси. 18.00 — ТОШКЕНТ. 18.05 — Мультфильм. 18.15 — «Кичкинтой» программаси. 18.45 — Ахборот. 19.00 — «Сиҳат—саломатлик». 19.30—Телеминиатюралар (такрорий кўрсатув). 20.10 — Ахборот. 20.30 — Оталар сўзи — ақлнинг кўзи. 21.30 «Вақт». 22.00 — «ЗЕҲН» (ҚҚ АССР — Сурхондарё). ИККИНЧИ ПРОГРАММА. 9.30 — ТОШКЕНТ. «До-ре-ми-фа-соль». 10.00 — Ўқув кўрсатувлари. 18.00 — МОСКВА. 18.45 — Киносаёҳатчилар клуби. 19.35 Музикали кеча. 20.40 — «Қўшниларимиз». 21.30 — Киноэкран янгиликлари. 22.00 — Концерт. УЧИНЧИ ПРОГРАММА. 17.00 — ФРУНЗЕ КЎРСАТУВЛАРИ.

ТЕАТР

НАВОИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА — 17/VI да **Севилья сартароши** (кундузи), **Флория Тоска** (кечқурун).

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 17/VI да **Қайнона.**

КИНО

ҚИШКИ БИНОДА

Бахтли кема командири — САНЪАТ САРОЙИ (кундуз ва кечқурун).

Сиз ҳамма гапни айтмабсиз, Ферран! — «ДРУЖБА» (тоқ соатларда), «ЎЗБЕКИСТОН», «СПУТНИК», «ЧАЙКА» (кундуз ва кечқурун). НАВОИЙ номли (эрталаб соат 10, кеч соат 8, 9.30 минутда). «МОСКВА» (кундуз соат 1, 5, кеч соат 9 да).

Қидирув менга топширилган (эрталаб соат 10, кундуз соат 2.30, 4, кеч соат 6 да). **Сибирлик аёл** (кундуз соат 12, кеч соат 8 да) — «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ».

Биз — Совет Иттифоқиданмиз «СПУТНИК» (эрталаб соат 11, кеч соат 10 да).

Утмиш воқеалари — «ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ» (жуфт соатларда). «ВОСТОК» (кундуз ва кечқурун). «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ» (эрталаб соат 11, кундуз соат 5 да).

Улкан севги серенадаси «ДРУЖБА» (жуфт соатларда, кундуз ва кечқурун).

Уч мушкетёр — ҲАМЗА номли (кундуз ва кечқурун).

Гул ва тош — «ЎЗБЕКИСТОН» (кеч соат 8 да).

Қонун қонунлигича — «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ» (кундуз соат 1, 3, кеч соат 7, 8.45, 10.30 минутда).

Кашмирдаги севги — «КЎКЧА» (кундуз соат 12, 3, кеч соат 6, 9 да).

Сангам (ўзбек тилида) — НАВОИЙ номли (кундуз соат 12, 4, да).

Онам, отам, хизматкор ва мен — «МОСКВА» (эрталаб соат 11, кундуз соат 3, кеч соат 7 да).

ЁЗГИ БИНОДА

Сиз ҳамма гапни айтмабсиз, Ферран! — «ФЕСТИВАЛЬ».

Утмиш воқеалари — «ХИВА», КИРОВ номли.

Помпейнинг сўнгги кунлари — «РАКЕТА».

Қидирув менга топширилган — ТЕЛЬМАН номли.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ФАНЛАР АКАДЕМИЯСИНИНГ БОТАНИКА ИНСТИТУТИ
қуйидаги вакант вазифаларга
КОНКУРС ЭЪЛОН ҚИЛАДИ
ошловчи ўсимликлар лабораторияси бўйича — кичик илмий ходим (ботаник);
ўсимликлар физиологияси ва биохимияси лабораторияси бўйича — кичик илмий ходим (биохимик);
хомашё ўсимликларини қидириш лабораторияси бўйича — кичик илмий ходим (ботаник).
Конкурс муддати эълон чиққан кундан бошлаб бир ой.
Ариза ва ҳужжатлар қуйидаги адресга юборилсин: Тошкент, ГСП, Файзулла Хўжаев кўчаси, 32-уй.

Ўзбекистон ССР Енгил саноат министрлигининг Тикувчилик саноати бош бошқармаси Гагарин номидаги Наманган тикувчилик фабрикасининг кекса ходими

Жасин Хаяшевич ДАДАЕВнинг

вафот этганлигини чуқур қайғу билан билдириб, марҳумнинг оиласига таъзия изҳор этади.

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ
Орган ЦК Компартии Узбекистана, Верховного Совета и Совета Министров Узбекской ССР.
БИЗНИНГ АДРЕС: 700.029, ГСП, Тошкент, «Правда Востока» кўчаси, № 26 ● ТЕЛЕФОНЛАР
Эълонлар — 338142. коммутатор — 330249 дан 330258 гача.
№ — 141.
Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг босмахонаси, Тошкент шаҳри.
Р. 01521.